

Vlaams
Parlement

vergadering **C151**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 4 maart 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over energiescans – 1109 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energiescans en -snoeiers – 1215 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over desinvestering in de fossielebrandstoffenindustrie naar aanleiding van Global Divestment Day – 1217 (2014-2015)	6
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de goedkope Vlaamse energieleningen in Vlaanderen – 1300 (2014-2015)	13
VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aanpassing van de energieprestatieregelgeving (EPB) voor collectieve installaties en warmtenetten – 1243 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het wegwerken van de hinderpalen bij de implementatie van warmtenetten in Vlaanderen – 1245 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Griet Coppé aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de onaangepastheid van EPB-rekenmethodieken aan warmtenetten en collectieve stookplaatsen – 1275 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de steun aan diepe geothermie – 1290 (2014-2015)	27
VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de minimale levering van aardgas – 1271 (2014-2015)	31
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Katrien Partyka tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het advies van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen inzake de reglementen van de distributienetbeheerders – 1308 (2014-2015)	34

VRAAG OM UITLEG van Rob Beenders aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over energiescans – 1109 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de energiescans en -snoeiers – 1215 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): Ik dank de voorzitter van de commissie om deze vraag toch te agenderen na de onontvankelijkheid van vorige week. Het zou goed zijn een stand van zaken te krijgen over de energiescans. Ik ga terug tot de bespreking van de beleidsnota Energie waarbij werd gesteld dat de energiescans en de sociale dakisolatieprojecten zouden worden geëvalueerd en geheroriënteerd.

Minister, daarin stond ook dat de energiesnoeiers met hun energiescans de afgelopen jaren heel wat zinvol werk hebben geleverd maar dat u wilt dat er op het terrein meer resultaat komt. Tijdens de maanden na de bespreking van de beleidsnota moest in overleg met de verschillende sectoren werk worden gemaakt van een heroriëntering.

Een aantal weken geleden las ik in de krant een positief artikel over de energiescans. U staat daar heel positief tegenover en u wilt daarmee verdergaan. Er zouden ook al successen zijn vastgesteld op het terrein. Ik wil daar een aantal vragen over stellen, vooral omdat de sector in september 2014 nog te horen kreeg dat de toekomst van de energiesnoeiers niet gegarandeerd zou zijn. Er was ook sprake van dat een aantal jobs verloren zouden kunnen gaan maar dat is intussen rechtgezet.

2015 zou een overgangsjaar zijn waarin de energiescans nog altijd kunnen worden uitgevoerd.

Minister, hebt u al een beslissing genomen over de toekomst van de energiescans en de sociale dakisolatieprojecten?

Hoe zijn de energiescans momenteel georganiseerd? Wie kan zo'n scan aanvragen?

Hoeveel energiescans plant u voor 2015? Kan in elke Vlaamse gemeente zo'n scan worden aangevraagd?

We hebben in de discussie over de beleidsnota ook gesproken over de financiële middelen omdat we in de begroting geen bedragen hadden gezien waarmee de energiescans zouden worden gefinancierd. Het Rekenhof had opgemerkt dat er wegens decretale problemen geen doorrekening mogelijk was vanuit de nettarieven. Als 2015 toch een soort van overgangsjaar is, hoe wordt dit project dan gefinancierd en vanuit welk budget? Hebt u een zicht op het totale budget om die energiescans te financieren?

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, in het regeerakkoord is sprake van een heroriëntering naar het aanpakken van energiearmoede aan de bron. Dat is een heel goede zaak. We hebben ook gelezen over het toenemende succes van de energiescans. U had het in de pers over een stijging van 61 procent in het laatste kwartaal van 2014.

U hebt in de beleidsnota gezegd dat u de energiescans meer op maat wilt maken van de verschillende doelgroepen en dat u een betere link wilt tussen de bestaande instrumenten zoals de energiescan en de uitvoering van concrete investeringsgerichte maatregelen zoals dakisolatie. In overleg met de sector hebt u afgesproken dat 2015 een overgangsjaar zou worden waarin de werking zou worden geëvalueerd en indien nodig geheroriënteerd. De energiescan is een belangrijk instrument in de toeleiding naar de kwetsbare doelgroepen maar is eigenlijk ook bijzonder waardevol op zich op het vlak van energie-efficiëntie. De sector heeft aangegeven zich te kunnen organiseren om die energiescan maximaal te laten resulteren in concrete maatregelen.

Minister, op welke manier en aan de hand van welke parameters zal de evaluatie van de werking van de energiesnoeiërs worden opgezet? Welke timing hanteert u voor de uitvoering van de evaluatie?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, u hebt al meermaals aangekondigd dat 2015 een overgangsjaar zou zijn. Zijn er in dit overgangsjaar al aanpassingen gebeurd nog voor de evaluatie heeft plaatsgevonden?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Tot nader order blijven de energiescans bestaan. De sociale dakisolatieprojecten zijn een actieverplichting voor de netbeheerders waarvoor geen termijn bepaald is. In mijn beleidsnota Energie heb ik me geëngageerd om binnen de sociale economie de volledige tewerkstelling in de energiesector – 255 plaatsen – te garanderen. Daarbij vind ik het van het allergrootste belang dat we maximaal inzetten op het wegwerken van energiearmoede aan de bron, met name via structurele energiebesparing in de woningen.

Met de energiescan geraken we binnen bij de moeilijkst bereikbare doelgroepen. We gaan nu alles op alles zetten om in deze woningen ook zoveel mogelijk energiebesparende werken uit te voeren en te begeleiden. Dat is ook logisch. Als men de hap ziet die uit het maandelijks budget van kwetsbare groepen naar energie gaat, dan ligt die procentueel veel hoger dan bij niet-kwetsbare groepen; bovendien hebben die woningen een lagere energetische kwaliteit dan bij andere groepen.

Het Energiebesluit bepaalt dat mensen die behoren tot een lijst van kwetsbare groepen recht hebben op een gratis huishoudelijke energiescan die door de netbeheerder als actieverplichting wordt aangeboden. Volgende groepen kunnen een scan aanvragen: mensen die het sociaal tarief energie genieten dus de beschermde afnemers, mensen voor wie een aanvraag tot afsluiting van energie loopt bij de lokale adviescommissie, mensen met een actieve budgetmeter, de prioritaire doelgroep van de Vlaamse energielening, de sociale huurders en huurders bij een sociaal verhuurkantoor en alle huurders die minder dan 450 euro huur betalen of 500 euro in de centrumsteden en Vlabinvest-gebied (Investeringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant).

Voor de praktische uitvoering wordt door de netbeheerders een beroep gedaan op onderaannemers die hoofdzakelijk uit de sociale economie komen. De netbeheerders zorgen voor de coördinatie, de opleiding van de energiescanners, de registratietools en de aankoop van materialen. De bekendmaking van het aanbod verloopt via de netbeheerders en via een netwerk van mogelijke toeleiders zoals OCMW's, lokale besturen, woonwinkels, armenverenigingen enzovoort.

Er wordt op jaarbasis geen contingent voor de energiescans gepland. Elke huishoudelijke afnemer die tot de doelgroepen behoort, kan in elke Vlaamse

gemeente een energiescan aanvragen. In 2014 werden de energiescans gefinancierd vanuit de Vlaamse begroting. De kosten voor de uitvoering van de energiescans en ook die voor de sociale dakisolatieprojecten zullen in de toekomst worden gefinancierd via de nettarieven, zoals de kosten voor de premies voor energiebesparende werken. De regelgeving daarvoor is in voorbereiding. Er is voor de uitvoering van deze actieverplichting niet in een vast budget noch in een aantal voorzien omdat de regel is: zoveel mogelijk.

Centraal in de evaluatie van het instrument van de energiescan staat de vraag in hoeverre de scan meer dan tot op heden het geval is, kan leiden tot de effectieve uitvoering van energiebesparende werken, in eerste instantie vooral de plaatsing van dakisolatie omdat daar het grootste warmteverlies is. Door het matchen van de gegevens over de uitgevoerde scans met die van in een daaropvolgende periode uitgekeerde premies voor energiebesparende investeringen, kan dat verband in kaart worden gebracht. Die datamatching, waarvoor gegevens uit verschillende databanken gekoppeld moeten worden, wordt nu door het Vlaams Energieagentschap in samenwerking met de netbeheerders voorbereid. Zodra dit op punt staat, zullen periodieke metingen inzicht bieden in hoeverre de gewenste evolutie een feit wordt. Belangrijk in dit verband is ook dat we veel minder scans en opvolgscans bij huurders in de sociale huurwoningen zullen uitvoeren, aangezien we voor de uitvoering van energiebesparende werken beter direct met de huisvestingsmaatschappijen kunnen samenwerken.

Deze evaluatie, die eerder doorlopend van aard is, moet eind 2015 tot conclusies leiden op basis waarvan de energiescan kan worden bijgestuurd zodat er nog meer energiebesparende werken uit voortvloeien. In de tussenperiode is er frequent overleg tussen het Vlaams Energieagentschap, de netbeheerders en de uitvoerders van de energiescans en de sociale dakisolatieprojecten. De feedback daarvan volg ik van nabij op.

Normaal gezien zullen we in de loop van de maand maart meer gegevens hebben om echt de link te leggen zodat het effectief tot resultaten leidt. Dat is onze lijn. Voor de rest is de lijn om zo veel mogelijk scans uit te voeren, vooral scans die dan effectief tot een resultaat leiden, want we merkten in het verleden dat de scan – papier is geduldig – niet leidde tot harde maatregelen. Je hebt dan wel de analyse gemaakt maar het probleem niet echt aangepakt.

We zijn in permanent overleg met de sector. Dat overleg verloopt bijzonder goed en constructief omdat zij ook wel beseffen dat de scan alleen maar nut heeft als die effectief tot maatregelen leidt. Bovendien kunnen heel wat mensen die de audit doen, mee coördineren om de dakisolatie effectief aan te kopen, instructies geven hoe die moet worden uitgevoerd of mee op zoek gaan naar andere sociale-economieprojecten die kunnen helpen om het uit te voeren. Eigenlijk is dit een zeer goed instrument om de energiearmoede effectief bij de bron aan te pakken.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Dank u wel, minister. Dat waren heel wat antwoorden. Op eentje wil ik nog wat verder ingaan, namelijk dat over de financiering. Het decreet moet worden aangepast.

Minister Annemie Turtelboom: Het is een open-endverhaal. Excuseer dat ik daar niet op heb geantwoord. We zijn met een verzameldecreet bezig omdat er een aantal zaken moeten worden geregeld. Het is een besluit van de Vlaamse Regering. De timing is volgende week of ten laatste de week erna zodat ook dat juridisch argument van het Rekenhof, dat het heeft opgemerkt tijdens de bespreking van de beleidsnota en waar u terecht naar verwezen hebt, weggewerkt is.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, dank u voor het antwoord. Zoals u in het verleden al regelmatig hebt gezegd, is het belangrijk dat u het signaal geeft dat dat een heel goed instrument is en dat er nauw overleg is met de sector. Daar kunnen we alleen maar blij om zijn.

Het is ook zo dat er voor de opvolgscans sociale huisvesting betere alternatieven zijn. Niettemin is 2015 een overgangsjaar. Het is belangrijk om te kijken op welke manier de evaluatie concreet zal gebeuren. Maar daar zullen we later wel meer over horen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik wil nog even mijn vraag herhalen. Minister, u wijst terecht op een aantal pijnpunten in het dossier van de energiesnoeiers, er staat heel veel op papier maar er wordt weinig uitvoering aan gegeven. Dat hebt u een paar keer gezegd. Mijn vraag was of de maatregelen nu al aangepast zijn.

Minister Annemie Turtelboom: Neen, er is op dit moment nog niet veel aangepast omdat we wachten op meer cijfermateriaal om te zien waar het stukt. Wat is de reden waarom te veel scans blijven liggen? Daarvan zullen we normaal de eerste resultaten nog deze maand hebben.

Eén zaak is wel aangepast, namelijk dat de investeringen bij de sociale huisvestingsmaatschappijen moeten gebeuren door de maatschappijen en niet door de huurders. Op die manier werken we veel meer samen met de huisvestingsmaatschappijen zelf in plaats van via de huurders zoals vroeger. Dat is ook logisch want de maatschappij heeft een heel aantal woningen in haar patrimonium. Bovendien is het in het belang van iedereen dat dat gebeurt. Dat is de belangrijkste aanpassing.

Dan zullen we het bekijken op basis van het cijfermateriaal. In het overleg met de sector werd immers de opmerking gemaakt dat op dit moment onvoldoende wordt gemeten wat de opvolging is. Daarom hebben we daar nu aan gewerkt. We zullen eerst bekijken wat de opvolging inhoudt, zodat we daar eerst een goed zicht op hebben. Daarna kunnen we verder kijken waar het stukt.

Het zou goed zijn indien we dit nog kunnen toevoegen aan de energiescans. Als er in het verleden soms kritiek op kwam, was dat omdat het slechts papier betrof, een analyse, een sociale tewerkstellingsproject, maar dat het niet leidde tot energetische efficiëntie. Ik denk dat we perfect kunnen zeggen dat het een sociale tewerkstellingsproject is dat ook tot energetische efficiëntie leidt. Het is dit laatste onderdeel dat we gewoon moeten versterken. Ik ben optimistisch, we moeten gewoon heel praktisch bekijken waar het stukt.

De sector zelf staat er heel erg voor open en ziet in dat dit een punt is dat bijgewerkt moet worden. Ik vind eigenlijk dat het bijzonder goed loopt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hermes Sanctorum-Vandevoorde aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over desinvestering in de fossielebrandstoffenindustrie naar aanleiding van Global Divestment Day – 1217 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Voorzitter, minister, u bent bij uitstek de minister om deze vraag aan te stellen, want u hebt zowel Energie als Financiën in uw bevoegdhedenportefeuille. Een tweetal weken geleden vond Global Divestment Day plaats, voor het eerst ook met een aantal acties en een bijeenkomst in Brussel, meer bepaald in het Kaaitheater.

Het is een recente beweging, een grassrootsbeweging, die wereldwijd oproept om investeringen in de fossielebrandstoffenindustrie terug te trekken. Het is een jonge organisatie, maar ze heeft wel al heel wat impact gehad. In totaal werd al meer dan 50 miljard dollar gedesinvesteerd uit de sector van fossiele brandstoffen. We kunnen dus zeggen dat het echt een wereldwijde beweging is die inspeelt op bezorgdheden en die op korte termijn heel wat impact heeft gegenereerd.

Waar gaat het over? In de eerste plaats moeten we de gevaarlijke klimaatverandering vermijden. Daarvoor is een massale desinvestering broodnodig. We weten al enkele jaren dat het grootste deel van de reserves – zeker aan steenkool, maar ook aan aardolie en aardgas – in de bodem moet blijven om de opwarming van de aarde onder de fameuze kritieke 2 graden Celsius te houden. Verschillende rapporten en wetenschappelijke publicaties stellen dat ongeveer 80 procent van de reserves in de ondergrond moet blijven. Dat kan alleen maar als financiële instellingen, organisaties en kapitaalkrachtigen hun middelen terugtrekken uit de sector van fossiele brandstoffen en investeren in duurzame alternatieven, want er moet natuurlijk iets in de plaats komen.

Het argument van de gevaarlijke klimaatverandering is natuurlijk het hoofdargument, maar er is een belangrijk gevolg aan verbonden. Het betekent dat er ook een economisch of financieel argument is. Steeds meer organisaties, beleggingsfondsen en steden zijn zich daar bewust van. Er ontstaan immers risico's bij het beleggen in fossiele brandstoffen. De gemakkelijke brandstoffen zijn grotendeels al ontgonnen, waardoor de activiteiten nu riskanter zijn, denken we maar aan de teerzanden, het schaliegas en de olieboringen in het noordpoolgebied.

Maar er is ook de fameuze 'carbon bubble'. De waarde van de aandelen van bedrijven uit de fossielebrandstoffenindustrie is gebaseerd op hun bewezen reserves. Als we ervan uitgaan dat een groot deel van die reserves ondergronds moet blijven, dat er niet aan geraakt mag worden, dan rijst er een probleem en dan zou het wel eens kunnen dat binnen enkele jaren deze fameuze bubbel plots uiteenspat.

Minister, erkent de Vlaamse Regering de problematiek die wordt geschetst door de 'divestment'-beweging? Sluit u zich aan bij de analyse die wereldwijd wordt gemaakt, ook in verband met het gevaar op een mogelijke 'carbon bubble'? Welke concrete antwoorden zult u hierop geven vanuit de Vlaamse Regering?

Hebt u er een zicht op in hoeverre de Vlaamse overheid samenwerkt met financiële instellingen of fondsen die investeren in de fossielebrandstoffenindustrie? Ik heb zelf eens een poging ondernomen om dit te bekijken, maar dit is niet zo transparant. Het is niet evident om er zicht op te krijgen. U bent natuurlijk bevoegd minister: ik neem dan ook aan dat u er wel zicht op hebt of dat u in elk geval de intentie hebt om al die informatie bijeen te sprokkelen. Ik kreeg dus graag een overzicht hiervan. Misschien kan er wat discussie zijn over de vraag waarover het exact gaat. Wij verstaan onder 'de fossielebrandstoffenindustrie' de lijst van de honderd grootste steenkoolbedrijven en de honderd grootste olie- en gasbedrijven.

Onderschrijft u het principe dat voor het beheer van financiële middelen van de Vlaamse belastingbetalers het best niet wordt samengewerkt met financiële

instellingen die investeren in de fossielebrandstoffenindustrie? Bent u bereid om het gesprek aan te gaan met de financiële instellingen?

Onderschrijft u het principe dat belastinggeld via Vlaamse fondsen en instellingen het best niet wordt belegd in de fossielebrandstoffenindustrie? Bent u bereid om beleggingen terug te trekken?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Goedemorgen collega's, de vraag van de heer Sanctorum verwondert mij enorm. Mijnheer Sanctorum, wat is de definitie van de fossielebrandstoffenindustrie? Ik zou u dat graag eens horen zeggen. Mag ik uw bic eens zien? Ik denk dat die onder andere uit plastic bestaat. Oei, oei, dan hebben we wel een probleem, want plastic komt ook uit de fossielebrandstoffenindustrie. En welke koffie drinkt u nu? Bent u er zeker van dat dat Max Havelaarkoffie is? Ik denk dat we ons hier in een zeer grijze zone bevinden.

Want wat doe je dan met industrieën die zowel in de klassieke als in de groene sector investeren? Ik was gisteren op een colloquium van British Petroleum. Zij hebben de omslag gemaakt van 80 procent olie en 20 procent gas naar 50 procent olie en 50 procent gas. Maar tot voor kort waren ze ook de derde grootste fabrikant van zonnepanelen. Dan moet je daar geen investeringssteun aan geven of tegen die banken zeggen dat ze niets meer mogen lenen aan British Petroleum. Hoe controleer je dat? Waar trek je die lijn? Hoe ver ga je daarin? Is dat trouwens geen federale materie? Er zijn tal van vragen.

Ik vind de vraag om uitleg hallucinant. Ik vond dat de vorige keer ook al, toen ze was uitgesteld. Ik denk dat u niet helemaal consequent bent, want ik denk dat een stuk van uw brilmontuur ook uit plastic bestaat, dus afkomstig is van fossiele brandstoffen.

De voorzitter: Collega's, de vraagstelling is gericht aan de minister, maar ik verwacht dat er straks wel een reactie zal komen van de heer Sanctorum.

De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, het is natuurlijk niet nieuw dat de wereld zit te wachten om een shift naar properdere technologieën te kunnen maken. Ik denk dat we dat allemaal kunnen onderschrijven. Ik denk zelfs dat dat niet eens voer voor veel discussie is.

Maar waar de discussie wel over gaat, is over hoe bruusk we dat willen en kunnen doen. Hoe organiseren we die transitie? Hoe snel en erg gaan we daarin solostim? Wat is de impact van zo'n bruuske desinvestering op onze economie? Ik wil de paraplu niet opentrekken van 'we zijn maar een klein landje en kunnen niets alleen doen'. Maar ik denk wel dat dergelijke problematiek zich vooral op Europees vlak moet afspelen, omdat we daar een economisch blok hebben met een sterkere hefboom om een dergelijke verschuiving te kunnen realiseren.

Daarnaast, mijnheer Sanctorum, als we die verschuiving willen realiseren – en, minister Turtelboom, ik ben zeer benieuwd naar uw standpunt – ben ik er niet van overtuigd dat dat lukt door de petroleumsector ineens droog te leggen, dan wel door ervoor te zorgen dat die opbrengsten hoe langer hoe meer georiënteerd geraken naar investeringen in hernieuwbare energie.

Minister, ik ben zeer benieuwd naar wat u daarover te zeggen hebt.

De voorzitter: Ik denk dat we allemaal benieuwd zijn naar wat de minister hierover te zeggen heeft.

Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik ben een beetje bang voor de analyse die de heer Gryffroy straks van mij zal maken. Misschien ben ik ook helemaal fout bezig. Maar goed, ik sta er voor open om mij bij te sturen. Misschien ben ik wel helemaal fossiel. *(Opmerkingen. Gelach)*

De Global Divestment Day vond voor de eerste keer plaats op 13 en 14 februari. U noemt het een 'grassroots' beweging. Volgens wat ik gelezen heb, gaat het uit van de internationale organisatie 350.org.

Welke evoluties zien we in hernieuwbare energie? Ik kijk vooral naar de investeringen die op een bepaald moment gebeuren. Het jaarlijkse referentierapport New Energy Finance van Bloomberg is hierbij een zeer interessante bron. Uit dat rapport blijkt dat de globale investeringen in hernieuwbare energie in 2014 opnieuw sterk gestegen zijn, hoger dan de verwachtingen van de meeste analisten. De stijging bedraagt 16 procent, tot 310 miljard euro wereldwijd. De voornaamste factoren hiervoor zijn investeringen in windenergie in Europa en de vernieuwde competitiviteit in de fotovoltaïsche sector in Amerika en China.

Ik wil graag een en ander in een tijdsperspectief plaatsen. In 2004 bedroegen de globale investeringen in hernieuwbare energie nog 60 miljard dollar. Tien jaar later zitten we dus aan het vijfvoudige daarvan.

Zoals u weet, was er de afgelopen jaren een dip in de investeringen van hernieuwbare energie. Dat was niet alleen in ons land zo. Ik ben onlangs op werkbezoek geweest in München. Ook daar zag men een dip. Die dip werd mede veroorzaakt door de terugtrekking van verschillende overheidsprogramma's in zonen windenergie. We zien overal dat we die dip te boven komen. In Europa bijvoorbeeld stegen globale investeringen met 3 procent in het Verenigd Koninkrijk en Duitsland. Er was een stijging van maar liefst 26 procent in Frankrijk, onder meer dankzij investeringen in het project in Cestas. Grote offshore windenergieprojecten in Nederland zorgden daar voor een stijging van meer dan 200 procent. Al hangen procentuele stijgingen natuurlijk altijd af van het vertrekpunt. Afhankelijk van je vertrekpunt, is het makkelijker om met 200 procent te stijgen.

Er is iets dat ik niet goed begrijp in uw vraagstelling. Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat de investeringen in hernieuwbare energie terug op het spoor zitten. We mogen de rol niet lossen. We merken dat de sector terug aantrekt na de dip. Mijn boodschap voor de komende jaren is heel duidelijk. Ik wil focussen op zon- en windenergie. Het zijn twee technologieën waarvan de leercurve maakt dat ze ofwel zonder steun kunnen wanneer mensen een terugdraaiende teller hebben ofwel beperkte steun nodig hebben. Het is een goed model, zowel op het vlak van duurzame energie als op het vlak van leercurve en de steun die de overheid daarin moet geven.

U spreekt in uw vraag over de desinvestering in de fossiele brandstoffen. Ik denk dat u bedoelt in de instellingen die investeren in dergelijke projecten. U vraagt wat het risico is van een financiële crash bij een scherpe daling in de waarde van de fossiele sectoren. Ik kan uw redenering niet zo goed volgen. Het ligt waarschijnlijk aan mij, maar ik begrijp dit niet zo goed. We moeten in elk geval de weg van hernieuwbare energie verder bewandelen en niet alleen omdat Europa dat vraagt. Als ik zie welke steun het Verenigd Koninkrijk geeft aan de bouw van een nieuwe kerncentrale, dan geef ik het geld liever aan hernieuwbare, duurzame energiebronnen die bovendien verankerd zijn in onze regio en die het model van de toekomst zijn.

U had een vraag over de samenwerking met financiële instellingen. Sinds 1993 poolt de Vlaamse overheid de kasrekeningen van zijn instellingen in het Centraal Financieringsorgaan (CFO). Het CFO is van de toenmalige Vlaamse openbare

instelling (VOI) gaandeweg uitgebreid naar steeds meer instellingen. Het gaat hier om cashpooling met dagelijkse zerobalancing – met andere woorden de rekening elke dag op nul krijgen – zonder speculatieve doeleinden. Het kassierscontract wordt momenteel beheerd door ING. Binnenkort start een procedure om dit contract opnieuw aan te besteden. Daarnaast kunnen instellingen van de Vlaamse overheid voor het ruimer beheer van hun financiën ook samenwerken met andere financiële instellingen.

Zoals u wellicht begrijpt, kan ik u geen exhaustief overzicht geven van welke precieze investeringen gedaan worden in welke sectoren door welke financiële instellingen. Die vertakkingen zijn zo breed. Financiële instellingen investeren, gelukkig maar, in het geheel der economische sectoren. Daar behoren tot nader order ook sectoren bij waarin gebruik wordt gemaakt van fossiele brandstoffen, die overigens voor heel wat werkgelegenheid zorgen. Ik vind het moeilijk om te zeggen dat een contract niet aan zo'n instelling kan worden gegeven, want dat zou economisch niet goed zijn. Laat er geen twijfel over bestaan, de evolutie naar hernieuwbare energie verder faciliteren, is voor mij een evidentie.

Door wetenschappelijke inzichten zijn we tot het besef gekomen dat alternatieve energiebronnen nodig zijn. Daar zijn we naartoe aan het werken, ook in Vlaanderen. We moeten er verder op inzetten om te gaan naar een gezondere hernieuwbare energiemix.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Mijn vraag bestond uit twee onderdelen: een vraag naar informatie en de vraag of u van plan bent om te desinvesteren en of dat steun krijgt in het parlement.

Wat de informatie betreft, kan ik me voorstellen dat het erg complex is want er zijn heel wat indirecte verbanden. Ik vind het wel een probleem dat er geen transparantie over bestaat. U erkent de problematiek. Meer hernieuwbare energie betekent een afbouw van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen.

Ik heb gezocht naar de financiering vanuit de Vlaamse overheid en er zijn twee kassen. Er is de kas onder de rechtspersoon van de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald de departementen en de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid. Daarnaast is er de kas van het CFO, dat inderdaad samenwerkt met financiële instellingen. Daartoe behoren de IVA's met rechtspersoonlijkheid en de EVA's van publiekrechtelijke vorm. Dan zijn er natuurlijk nog de instellingen die buiten het CFO vallen, zoals het Grindfonds, Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM), Gigarant, ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), Limburgse Reconversie-maatschappij (LRM), Vlaams EnergieBedrijf enzovoort. Vindt u het geen probleem dat we daar geen zicht op hebben? Ik vind dat wel problematisch.

Zo kom ik tot mijn tweede punt of er gedesinvesteerd moet worden. In uw uitleg hebt u nogal de nadruk gelegd op de toename van hernieuwbare energie. Ik deel die analyse, maar de grootste kritiek van de sector is de oneerlijke concurrentie met de industrie van de fossiele brandstoffen. Als u inzet op meer hernieuwbare energie, dan moet u ook actief meewerken aan de afbouw van de fossiele-brandstoffenindustrie. Het ene gaat niet zonder het andere. Misschien hebt u daar een andere analyse over, maar dan is uw stelling ook duidelijk. Dan zegt u dat de Vlaamse overheid op geen enkele manier meedoet aan de afbouw van de fossielebrandstoffenindustrie wereldwijd en onze afhankelijkheid ervan. Ofwel steunt u ze, ofwel niet.

Ik vond het betoog van de heer Schiltz erg goed. Dat van de heer Gryffroy vond ik persoonlijk iets minder. Een beetje – om uw partijgenoot te citeren – van 'kleuterniveau'. In elk geval is er een groot verschil tussen grondstof en brandstof.

De grootste oorzaak van CO₂-uitstoot wereldwijd is de verbranding van fossiele brandstoffen. Dat is de kern van de zaak. Mensen uit de petrochemie vinden het pure verspilling dat fossiele grondstoffen worden gebruikt om te verbranden.

U geeft dan voorbeelden van brillen en balpennen en dergelijke meer, waarbij gebruik wordt gemaakt van grondstof. Dat is nog niet zozeer de kern van het probleem van die klimaatverandering. Er is natuurlijk wel nog de problematiek van de circulaire economie, de grondstoffenafhankelijkheid en dergelijke meer. Dat is nog een ander debat. Het gaat hier nu over de klimaatverandering.

Minister, ik hoop dat die informatie wél beschikbaar kan worden gemaakt. Als dat niet het geval is, dan zie ik dat echt wel als een probleem qua transparantie. Ook hoop ik dat u toch de analyse deelt dat we die ondersteuning door de Vlaamse Regering van de fossielebrandstoffenindustrie, als die er is, moeten afbouwen, in het belang van de ontwikkeling van hernieuwbare energie.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil nog reageren op een aantal zaken. Bijvoorbeeld plastic wordt nog altijd gemaakt van een fossiele brandstof. U noemt dat dan een grondstof, maar datzelfde wordt ook gebruikt als brandstof. Ik zie dus niet meteen een verschil.

U spreekt over transparantie en noemt een aantal overheidsbedrijven op. Wel, dat is opvraagbaar. Ik denk dat er ter zake corporate governance is, zodat men inderdaad niet investeert in bijvoorbeeld bedrijven die zich uitsluitend bezighouden met de ontginning van teerzandolie.

Eigenlijk zegt u dat we meer moeten investeren in hernieuwbare energie, dat we in meer fondsen moeten voorzien daarvoor, en dat we tegelijk de afbouw van de fossielebrandstoffenindustrie moeten ondersteunen. Dat betekent dus eigenlijk dat men twee keer in hernieuwbare energie investeert. Er moet immers meer geld worden besteed aan het ene, en tegelijk moet er meer geld worden besteed om het andere te verminderen. Dat vind ik economisch totaal geen correcte redenering. Als men meer investeert in het hernieuwbare deel van de energiemarkt, dan gaat het fossiele deel automatisch afnemen, maar men moet niet nog eens geld besteden aan het verminderen van fossiele brandstoffen. Dan besteed je dat geld beter bijkomend aan het hernieuwbare. Dat is volgens mij een economische wetmatigheid.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Sanctorum, ik vind dat u in uw redenering te veel uitgaat van de veronderstelling dat we vandaag, op 4 maart, op één dag van 0 procent hernieuwbare energie naar 100 procent zouden gaan. Dat zou een droom zijn. Er is echter een tussenfase, en bij die transitie heb je op een bepaald moment ook die fossiele bronnen nodig. U zegt dat het grootste nadeel van investeren in hernieuwbare energie de concurrentie van fossiele brandstoffen is. Ik hoor vooral dat het grootste nadeel de onstabiele van het investeringsklimaat is, door het feit dat de regels zijn aangepast. Dat is veel onzekerder dan als je een stabiliteit hebt, waarbij je weet, wanneer het rendement stijgt en de prijs daalt, met hoeveel de subsidiëring via een bepaald transparant model afneemt. Dan kan men veel beter plannen. Dat is wat ik vandaag alvast als grootste opmerking hoor: zorg gewoon voor stabiliteit in het investeringskader, om op die manier de stabiliteit te geven om te kunnen blijven investeren in hernieuwbare energie.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): U hebt nu enigszins een mea culpa geslagen als overheid. Dat is inderdaad jarenlang een kritiek geweest vanuit de sector van de hernieuwbare energie: op den duur weet niemand nog waar hij aan toe is. Zeker in de Europese of de Vlaamse context klopt dat natuurlijk. Als je ook de internationale energierapporten en zo leest, dan gaat het echter niet alleen over investeren, rechtstreeks of onrechtstreeks, in die bewuste industrie, maar ook over mechanismen ter ondersteuning van de fossiele-brandstoffenindustrie. Daarop is er wereldwijd van de hele sector van de hernieuwbare energie natuurlijk veel en mijns inziens terechte kritiek.

Ik wil toch nog even tot de kern van de zaak komen. Minister, ik twijfel er niet aan dat u gelooft in die toename van hernieuwbare energie en dat u ter zake actief een ondersteunende rol wilt spelen. Ik vind het echter echt een probleem, nogmaals, dat hierover geen transparantie kan worden gegeven. Als vandaag die informatie niet beschikbaar is omdat er in het verleden nooit een overzicht van is gemaakt, dan kan ik daar wel mee leven. Als u zegt dat u die informatie over een maand of zelfs over twee maanden kunt geven, dan kan ik daar ook mee leven. Als u echter zegt dat die informatie er niet is en ook niet kan worden gegeven, dan vind ik dat echt een groot probleem qua transparantie. Het gaat toch over een reële problematiek, die u toch onderschrijft. Als we daar als parlement niets over te weten komen, dan beschouw ik dat echt als een probleem.

De voorzitter: In principe was dat de slotbemerking van de heer Sanctorum, maar omdat er sprake is van een nieuw element mag de minister nog reageren.

Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Uiteraard zal die informatie beschikbaar zijn. Er is geen enkele sector die zo gecontroleerd is als de bankensector. De banken moeten rapporteren over al de investeringen die ze doen. Alleen heb ik op dit moment die analyse niet volledig kunnen doen. Dat is geen kwestie van een gebrek aan transparantie. Die informatie is uiteraard beschikbaar. Als men naar alle bankenrapporten en de controles kijkt, dan moet men dat daar zeker uit kunnen halen.

De heer Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Groen): Kunnen we anders afspreken dat u dit binnen een bepaalde termijn doet?

Minister Annemie Turtelboom: Ja, maar geef me even de tijd, want ik heb geen idee wat de omvang van dit werk is.

De voorzitter: Dit is een vraag om uitleg: natuurlijk is de tijd om tot alle antwoorden te komen, beperkt. U vraagt cijfergegevens en dergelijke. Om die reden ook is er het instrument van de schriftelijke vragen. Dat geeft een maand de tijd om het nodige onderzoek te doen en de nodige vragen te stellen.

De voorzitter: Het is interessant, minister, dat u duidelijk aangeeft dat u nog moet zien langs welke kanalen u de nodige informatie kunt verzamelen.

Minister Annemie Turtelboom: Het zal geen simpele oefening zijn. Ik vind het een interessante oefening om te doen, maar ik kan vandaag niet inschatten hoeveel werk dat is. Ik weet zelfs niet of we dat binnen de maand rond krijgen.

De voorzitter: Dat was ik net aan het aangeven. Maar dan weten we tenminste na een maand zoekwerk wat de stand van zaken is en kan de nodige informatie op termijn mogelijk aangeleverd worden.

De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de goedkope Vlaamse energieleningen in Vlaanderen – 1300 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik zal het kort houden want iedereen heeft de vraag gekregen en het is een vervolgvraag van wat vroeger al werd besproken in de commissievergadering van 14 januari 2015. Toen kwam men tot de conclusie dat er nog 31 gemeenten waren waar de inwoners geen beroep konden doen op een dergelijke lening. Het was de bedoeling dat dit vanaf 1 maart 2015 zou zijn opgelost.

Op de website vond ik op 25 februari 2015 terug dat er nog voor 28 gemeenten geen lokale entiteit is gevonden. Het kan misschien zijn dat de website nog niet geactualiseerd was. We hadden ook het probleem van de Intercommunale Dender Durme Schelde (DDS) die die dienstverlening had stopgezet.

Mijn vraag is vrij eenvoudig: wat is de stand van zaken op heden, dus sinds 1 maart 2015? Zijn er nog tools om gemeenten over de streep te trekken of eventueel een andere oplossing te vinden? Minister, bent u ervan op de hoogte dat voor sommige lokale entiteiten de eigen kosten te hoog oplopen waardoor de toekomst onzeker wordt? Dat hoorde ik regelmatig bij de 31 gemeenten. Ze zeggen dat het hun meer geld kost dan dat het opbrengt, en dat ze daarom stoppen. Dat is ook de reden waarom bijvoorbeeld DDS ermee gestopt is. U had toen gesuggereerd dit eventueel te implementeren in de privésector. Is daar al meer nieuws over?

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Ik wil nog eens kort de stand van zaken vragen omtrent het aantal aanvragen. U hebt aangekondigd dat u mikt op 3000 energieleningen op jaarbasis. Ik meen me te herinneren dat u in het kader van Batibouw een uitspraak hebt gedaan over het huidige aantal. Misschien moet u het even opzoeken. We zijn nu maart. Hoeveel energieleningen zijn in tussentijd verstrekt?

Ik meen me te herinneren dat collega Gryffroy het pijnpunt heeft aangekaart dat de lokale entiteiten hier en daar met verschillende voorwaarden werken om in aanmerking te komen voor de Vlaamse energielening. Ik meen me ook te herinneren dat men zou bekijken of men dit kon stroomlijnen zodat de voorwaarden over heel Vlaanderen dezelfde zijn.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Het is een dossier dat ik van nabij opvolg en waarover ik al een paar vragen heb gesteld in het verleden. Ik wil me graag aansluiten bij de vragen die de revue al zijn gepasseerd en heb nog bijkomende vragen.

Blijkbaar blijven een aantal gemeenten weigeren om in te stappen in het systeem. Ze verschuiven zich achter de idee dat het te duur is. Zijn dat nu echte argumenten of zijn dat valse argumenten? Ik bedoel met een vals argument dat het eigenlijk niet te veel kost maar dat ze dat gewoon zeggen omdat ze er geen zin in hebben of omdat ze vinden dat het niet de taak is van de overheid. Dat hoor ik hier en daar van burgemeesters die niet wensen deel te nemen.

Zou het kunnen dat de schaal van sommige entiteiten te beperkt was zodat de gemeenten toch gevraagd wordt om er geld in te steken? Voor de provincie Limburg bijvoorbeeld wordt aan de gemeenten geen inspanning gevraagd, maar in sommige andere provincies is dat wel het geval.

Elke energielening die verstrekt wordt, is er eentje gewonnen, maar ik zou u toch wel willen vragen om een versnelling hoger te schakelen. Gisteren bleek nog uit het woononderzoek dat bijna 1 miljoen woningen onvoldoende isolatie hebben. Als we dan aan een tempo gaan van een paar duizend per jaar, is dat toch wat weinig.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp-a): Er is al veel gevraagd. Ik heb gezien dat er de eerste week sprake was van 89 geïnteresseerden, wat op dat moment als een luxeprobleem werd aanzien. Vandaag zien we dat er 381 leningen zijn goedgekeurd. Het aantal van 3500 wordt iets moeilijker om te halen voor 2015, maar het kan nog. Dan is het inderdaad wel nodig dat alle gemeenten een lokale entiteit hebben.

In vorige commissievergaderingen hebben wij alleszins de suggestie gedaan om – als de gemeente het niet ziet zitten om een lokale entiteit op te richten – een gesprek aan te gaan met de buurgemeenten om een gemeenschappelijke lokale entiteit op te starten. Daar moesten nog enkele gesprekken voor gevoerd worden en administratieve procedures voor doorlopen worden. Ik ben vooral benieuwd naar de stand van zaken. Misschien is de website niet geüpdatet en zijn ondertussen alle blinde vlekken weg. Dan is deze discussie uiteraard niet nodig.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Ik sluit me graag aan bij alle vragen. U ziet dat wij een zeer actief parlement zijn: om de vijf leningen stellen we een nieuwe vraag. Dat wijst er vooral op hoe belangrijk de problematiek is.

We zijn het er allemaal over eens dat de energielening een zeer nuttig instrument is en dat het gebiedsdekkend moet zijn in Vlaanderen. Het regeerakkoord heeft in een belangrijk aanknopingspunt voorzien door het op te nemen als actieverplichting bij de distributienetbeheerders die van nature gebiedsdekkend zijn en op die manier het hele probleem kunnen oplossen van de al dan niet welwillende burgemeesters en dergelijke meer. De vraag is dus: hoe worden de netbeheerders betrokken in het verhaal?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Het is terecht dat het parlement hier veel aandacht aan geeft omdat het een nieuw Vlaams instrument is dat we op deze manier gewoon goed moeten opvolgen.

We zijn inderdaad op 1 januari gestart. Mijnheer Beenders, het klopt dat we vandaag aan 381 zitten. Of je daarbij kunt zeggen dat we het volledige bedrag niet zullen halen, vind ik moeilijk omdat het gemiddelde bedrag nogal schommelt. Als we het berekenen op de eerste periode kwamen we op een gemiddeld bedrag van 6000 euro, daarna was het gemiddelde bedrag eens 4000 euro. Nu zien we dat het afhangt van het gemiddelde bedrag dat mensen lenen.

Bovendien zitten we vandaag inderdaad nog altijd met een aantal blinde vlekken, al moet ik zeggen dat we er heel intensief aan werken om ze weg te werken. Steeds meer zien gemeenten wel in dat het eigenlijk niet goed is als ze die vorm van dienstverlening niet aan hun burgers aanbieden.

Wij hebben heel wat initiatieven genomen. Op dit momenten is het opgelost in zes gemeenten. Ik heb dat al eens in een vorige commissievergadering gezegd. Het gaat om Landen, Moerbeke, Vilvoorde, Zaventem, Zomergem en Zoutleeuw. Die zijn nu ook opgenomen in een lokale entiteit. In zes gemeenten is men op dit moment aan het afwachten wat de intercommunale DDS doet. Mevrouw Taeldeman, daar hebben we vorige keer over gesproken. Het gaat over Berlare, Buggenhout, Laarne, Wetteren, Wichelen en Zele. We zijn aan het afwachten maar zijn zeker niet pessimistisch over de afloop. Ik hoor vanop het terrein goede signalen, maar het is pas rond op het moment dat het effectief in orde is.

Voor veertien blinde vlekken zijn de procedures opgestart. Er is maar één plaats waar nog geen actie is ondernomen en waar we wat vastzitten, namelijk Wezembeek-Oppeem. Dat is de enige plaats waar op dit moment geen beweging is. Dat betekent dat van de 29 gemeenten, er 6 zijn opgelost, 6 in afwachting zijn en 14 procedures lopende zijn. Als de rest opgelost is, hebben we meer tijd om het ene ook te deblokken en op te lossen.

Dat initiatief ligt bij de gemeente, die in samenspraak met het OCMW, de lokale entiteit op haar grondgebied aanduidt. We zijn die blinde vlekken nu aan het wegwerken.

Tegen het einde van dit jaar gaan we een evaluatie doen van de energielening. We zullen in de evaluatie een aantal zaken opnemen, zoals het bedrag. Moeten we op een bepaald moment het bedrag aanpassen? Het is inderdaad zo dat de lokale entiteiten op dit moment werken met andere lijsten waarvoor een lening kan worden aangegaan. Dat bevordert de transparantie niet. We bekijken hoe we kunnen komen tot één gemeenschappelijke lijst voor heel Vlaanderen.

We zullen ook evalueren of er bepaalde zaken zijn die nu nog niet opgenomen zijn, zaken waarvoor nu dus geen lening kan worden aangegaan, maar waarvan het misschien nuttig is om ze toch op te nemen.

Op dit ogenblik is het slechts mogelijk om één keer een lening aan te gaan. We onderzoeken de mogelijkheid, zeker in het concept van een totaalrenovatie, om na het aflossen van een eerste lening, een tweede lening aan te gaan om andere werken te doen.

Dat zit allemaal in de evaluatie. Ik meen dat we onze start niet gemist hebben. Op de website www.vea.be/energielening van het Vlaams Energieagentschap kunt u elke dag de teller volgen met het aantal leningen. We proberen er veel campagne over te voeren. Binnenkort ga ik spreken op een studiedag van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VWSG) om aan alle gemeentebesturen duidelijk te maken dat het echt een hele mooie dienstverlening is ten aanzien van de gemeenten.

Onze bekendmaking is gestart op 1 januari. We zijn nu 4 maart en we stoppen niet met bekendmaken. Ik ben ervan overtuigd dat het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) amper gekend was. De energielening begint gekend te raken, maar we zijn nog maar twee maanden bezig. We moeten nog veel verder gaan met de bekendmaking.

Belangrijk is het laatste bedrag, maar ik moet opmerken dat ik het nog niet heb voor alle 381 leningen. Het gaat om 1,3 miljoen euro aan leningen als we rekenen met de eerste 363 leningen. Van de laatste die erbij zijn gekomen, heb ik het totaalbedrag nog niet opgevraagd.

In het algemeen zijn we goed bezig met het wegwerken van de witte vlekken. De communicatie loopt. Waar we in een witte vlek echt met een probleem zitten, hebben we ook al gesprekken gehad met de netbeheerders opdat zij ons helpen om het mee op te lossen. Ons doel is dat iedereen er een beroep op moet kunnen doen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, als de energielening relatief goed loopt, zullen de gemeenten die nog niet ingetekend hebben, op een bepaald moment onder positieve druk staan vanwege de lokale oppositie en de bevolking. Als zij zien waar het wel kan en succes heeft, zullen de gemeenten op een bepaald moment bijna moreel verplicht zijn om zich ook in te schrijven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aanpassing van de energieprestatieregelgeving (EPB) voor collectieve installaties en warmtenetten – 1243 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Michèle Hostekint aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het wegwerken van de hinderpalen bij de implementatie van warmtenetten in Vlaanderen – 1245 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Griet Coppé aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de onaangepastheid van EPB-rekenmethodieken aan warmtenetten en collectieve stookplaatsen – 1275 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Voorzitter, minister, collega's, mijn vragen gaan over een aantal praktische problemen bij de implementatie van warmtenetten. Die warmtenetten zijn de laatste jaren aan een gestage opmars bezig. Ik verwijs naar talrijke nieuwe projecten, onder meer in Roeselare en Antwerpen. We hebben al gediscussieerd over de vraag wie van beide steden het grootste wordt en ik denk nog steeds dat Roeselare Antwerpen kan verslaan. *(Rumoer)*

We moeten misschien toch eens kijken naar het aantal kilometer per hoofd. *(Opmerkingen van minister Annemie Turtelboom)*

Niet alleen in Roeselare en Antwerpen, maar ook in Leuven, Harelbeke en Veurne is men met projecten bezig.

U hebt uitdrukkelijk de economische valorisatie en het potentieel van die warmtenetten erkend. Een aantal weken geleden bevestigde u dit nogmaals in de krant. Ik veronderstel dat niemand in deze commissie nog twijfelt aan de waarde van die warmtenetten voor het halen van de klimaatdoelstellingen. We weten dat we op die manier minder afhankelijk kunnen worden van fossiele brandstoffen en dat er minder CO₂-uitstoot is.

Niet alleen voor het klimaat zijn ze belangrijk, ook voor gezinnen en kmo's zijn ze niet onbelangrijk. Vandaag is het nog wat moeilijk om duidelijkheid te hebben over het economische voordeel, omdat er nog geen duidelijke prijszetting is vastgelegd. Theoretisch kan de aansluiting op het warmtenet voor gezinnen ook financieel een belangrijk voordeel hebben. Vandaag gaat het vooral nog om voordelen van niet-financiële aard: meer comfort, meer veiligheid, minder onderhoud.

U hebt de resolutie bevestigd die hier tijdens de vorige legislatuur werd goedgekeurd. Daarin wordt heel uitdrukkelijk gevraagd om te zorgen voor een stabiel investeringsklimaat, maar ook voor de ondersteuning van de lokale besturen van waaruit de implementatie van de warmtenetten veelal vertrekt.

We moeten erkennen dat het grootste potentieel van de warmtenetten zich situeert bij residentiële aansluitingen bij nieuwbouw om te voldoen aan de steeds strenger wordende normen, maar ook bij het aansluiten van gecentraliseerde verbruikers. Ik verwijs voor dit laatste naar appartementsgebouwen met centrale stookplaatsen.

Net bij die implementatie zijn er nog een aantal obstakels. Om sneller vooruit te geraken, om mee te zijn met de ontwikkeling van de warmtenetten, zouden we die obstakels snel uit de weg moeten ruimen. U stelde voorop om tegen of in 2016 een beleidskader uit te werken. Dat lijkt dichtbij, maar als we de ontwikkeling van de warmtenetten willen volgen, dan moeten we ervoor zorgen dat er geen hindernissen meer zijn en dus moeten we het sneller doen. Een hoop technische problemen duiken nog op en een aantal administratieve zaken vergen nog aanpassing.

In veel werkingsgebieden van brandweerkorpsen worden bijkomende eisen opgelegd inzake de veiligheid van centrale stookplaatsen. Die zijn belangrijk in de overgang naar warmtenetten. In tegenstelling tot de rest van Europa mogen er hier geen buizen aan bruggen worden gemonteerd. Dat lijkt misschien heel technisch en futiel, maar dit heeft belangrijke bijkomende kosten tot gevolg, soms lopen ze op tot verschillende miljoenen euro. Eigenlijk is dat onnodig en de enige reden ervoor is dat Waterwegen en Zeekanaal (W&Z) het niet toestaat. Er zijn dus nog een pak heel belangrijke praktische bezwaren.

Niet alleen mijn stad, maar ook verschillende andere steden worden geconfronteerd met de EPB-eisen die niet aangepast zijn aan het systeem van warmtenetten. Het wordt steeds moeilijker voor projectontwikkelaars om daaraan te voldoen. Een belangrijke reden daarvoor is dat de EPB-rekenmethodieken die vandaag worden gebruikt, eigenlijk niet gedetailleerd gemodelleerd kunnen worden om het werkelijke gebruik weer te geven.

Simpel gezegd: men verkrijgt heel slechte resultaten indien men in een appartementsgebouw een centrale stookplaats wil installeren. De systeemverliezen worden systematisch overschat, en dat heeft een negatiever e-peil tot gevolg. Dat ligt niet in lijn met het effectieve energieverbruik. De projectontwikkelaars zijn dan genoodzaakt om bijkomende investeringen te doen.

Minister, het hoeft geen betoog dat dit een belangrijke rem is op heel het systeem van warmtenetten. Vandaag is er een serieuze opmars van warmtenetten, maar die wordt geremd door dit soort zaken. Bij nieuwbouw appartementsgebouwen zouden we er in de eerste plaats voor moeten zorgen dat die centrale stookplaatsen er kunnen komen, want ze zijn een erg belangrijke facilitator in heel dit verhaal.

Minister, ik heb verwezen naar de resolutie die in het Vlaams Parlement werd goedgekeurd. Hoever staat het met de implementatie daarvan, inzonderheid met betrekking tot de opmaak van de warmteatlas – zeer belangrijk om de verdere uitrol te kunnen bijbenen – en de prijszetting? Als we ervoor willen zorgen dat er een doorbraak komt, zullen we rond de prijszetting, de sociale bescherming van afnemers, maar ook de hele problematiek rond wanbetaling sneller vooruit moeten gaan dan vandaag het geval is. Hoe ver staat het daarmee?

Hebt u – met het voorgaande in het achterhoofd – het voornemen om het beleidskader dat u had gepland voor 2016, versneld uit te werken?

Zult u, gelet op de praktische bezwaren en de praktische drempels die er vandaag zijn, een structureel overleg organiseren met andere beleidsdomeinen om sneller en efficiënter te kunnen inspelen op die technische belemmeringen?

Minister, bent u bereid om de EPB-rekenmethodieken voor de doorrekening van collectieve verwarmingsinstallaties aan te passen naar de werkelijke prestaties? Wat voor timing stelt u daar voorop? Als u daartoe bereid bent, kan dat ook met terugwerkende kracht voor de EPB-dossiers waarvoor de aangifte nog moet worden ingediend?

Zult u in de mogelijkheid voorzien om een flexibele fasering van warmtevraag en -productie bij warmtenetten in te rekenen? Vandaag bestaat daar nog heel wat juridische onzekerheid over.

Overweegt u, gelet op het belang van die centrale stookplaatsen voor de volledige doorbraak van die warmtenetten, zeker als het gaat over meergezinswoningen, een verplichting om een centrale stookplaats bij nieuwbouw op te leggen?

Minister, vandaag zijn de lokale besturen niet betrokken bij het stakeholders-platform van het VEA. Zult u hen in de toekomst daar wel bij betrekken, al dan niet vertegenwoordigd door de VVSG?

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Minister, u ziet dat het belang van deze vraag heel groot is, niet alleen in Vlaanderen, maar zeker ook in Roeselare, aangezien mevrouw Hostekint en ikzelf onafhankelijk van elkaar dezelfde vraag om uitleg hebben ingediend. Er zitten wel wat nuances in.

De implementatie van groene warmte en restwarmte is voor de lokale besturen cruciaal om de gestelde energie- en klimaatdoelstellingen te kunnen behalen. Restwarmte- en groene warmte valoriseren via warmtenetten is gericht op de realisatie van wederzijdse winsten in de gehele waardeketen.

De laatste jaren raken de investeringen van lokale overheden in warmtenetten met steun van de Vlaamse overheid in een stroomversnelling. Ik haal een aantal voorbeelden van realisaties en bijna-realisaties aan. In Roeselare wordt het bestaande warmtenet uitgebreid met 1200 nieuwbouwwoningen. Dat is niet niets. De eerste 200 woningen zouden reeds kunnen worden opgeleverd in 2016. Op het Nieuw Zuid in Antwerpen komen er 5000 woningen, wat erg veel is. Ik verwijs verder naar de duurzame stadsontwikkeling van de site Tondelier in Gent, de ambities van de stad Turnhout inzake diepe geothermie, de haalbaarheidsstudie voor warmtenetten in Oostende en het warmtenet op de site Tweewaters in Leuven. Kortom, vele centrumsteden zijn reeds volop bezig met het realiseren van alternatieve energie, vooral via warmtenetten.

Het regeerakkoord is daar duidelijk in: "In uitvoering van artikel 14.1 van de richtlijn energie-efficiëntie zal tegen uiterlijk 31 december 2015" – niet meer zo veraf dus – "een uitgebreide beoordeling van het potentieel voor efficiënte stadsverwarming en -koeling worden gefinaliseerd. Er zal tevens een routekaart worden uitgewerkt om de uitbouw van warmtenetten, zowel openbaar als privé, aan te moedigen en tot een Vlaams reguleringskader voor warmtenetten, warmtediensten en warmtemarkten te komen. Eventuele barrières, al dan niet technologische, zullen worden weggewerkt."

Een volgende passage stelt: "Omdat de uitbouw van warmtenetten raakvlakken heeft met verschillende beleidsdomeinen is het noodzakelijk om een geïntegreerd transversaal beleid vorm te geven. De ondersteuning van het nuttig gebruik van restwarmte wordt verdergezet. Er zullen nieuwe calls worden georganiseerd voor de toekenning van investeringssteun. In 2015 en vervolgens om de twee jaar

wordt het steunmechanisme en de steunhoogte geëvalueerd en, indien nodig, aangepast.”

Het regeerakkoord hecht dus heel veel belang aan de verdere uitrol van de restwarmte en zal daaraan de nodige steun geven.

De EPB-wetgeving is echter nog een belangrijke hinderpaal voor de implementatie van warmtenetten. Ik herhaal hiermee wat mevrouw Hostekint heeft gezegd. Het E-peil is een graadmeter voor de energiezuinigheid van een woning. De gehanteerde EPB-rekenmethodieken modelleren echter onvoldoende gedetailleerd de collectieve verwarmingsinstallaties, zoals collectieve stookplaatsen in appartementen, naar het werkelijk gedrag ervan.

Als gevolg hiervan worden de systeemverliezen systematisch overschat, met een negatiever E-peil tot gevolg. Het E-peil op papier strookt dus niet met de realiteit. Het is namelijk hoger dan het zou zijn indien er gezorgd wordt voor een individuele stookinstallatie.

Bijgevolg zien projectontwikkelaars zich genoodzaakt om bijkomende investeringen te doen opdat ze niet met hoge EPB-boetes zouden worden geconfronteerd. Vandaag zouden reeds bestaande projecten worden afgestraft door de achterhaalde EPB-wetgeving. Deze problematiek zet het gevoerde lokale warmtebeleid steeds vaker onder druk. Dit vormt een hinderpaal om in de toekomst verder te investeren in warmtenetten.

Ik veronderstel dat grote projectontwikkelaars dit wel reeds zullen hebben aangekaart, maar ik vind dat we voor de individuele burger verplicht zijn om te zoeken naar een betere EPB-wetgeving.

De systematische overschatting van de systeemverliezen wordt op objectieve en academisch onderbouwde wijze aangetoond in verschillende publicaties van de vakgroep Bouwfysica aan de Universiteit Gent. UGent zou reeds een voorstel van aangepaste EPB-rekenmethodiek hebben opgemaakt.

Minister, ik heb u net op de voorgaande vragen om uitleg van collega's horen antwoorden dat de Vlaamse overheid voor een investeringskader zorgt dat duidelijkheid biedt en dat het evident is dat hernieuwbare energie verder moet worden gefaciliteerd.

Minister, bent u op de hoogte van de problematiek inzake de vertekende score van de EPB-berekening bij warmtenetten?

Welke stappen hebt u reeds gezet om een kader op te maken voor openbare warmtenetwerken?

Zult u de lokale besturen, gezien hun belang in duurzame stadsontwikkeling en het aanleggen van warmtenetten, via de VVSG betrekken bij het overleg rond de aanpassing van de EPB-wetgeving? Ik vernam dat dit tot nu toe zeker niet gebeurde.

Zult u de EPB-rekenmethodieken voor de doorrekening van collectieve verwarmingsinstallaties aanpassen naar de werkelijke prestatie, en dit met terugwerkende kracht? Zo ja, welke timing stelt u voorop?

Momenteel bestaat er juridische onzekerheid over de mate waarin een gecontracteerde vergroening van de warmteproductie vooral op korte termijn kan worden gevaloriseerd op de EPB-aangifte. Zult u in de EPB-goedkeuringsleidraad voor externe warmtelevering van het VEA in de mogelijkheid voorzien om een flexibele fasering van warmtevraag en warmteproductie bij warmtenetten in te rekenen?

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik wil graag zelf even aansluiten bij deze uitgebreide vraagstelling.

Zoals mevrouw Hostekint aanhaalde, hebben we in de vorige legislatuur een resolutie goedgekeurd. Ik ben benieuwd naar de stand van zaken over de punten die daarin opgenomen zijn.

Ik wil een bezorgdheid meegeven. Er is aangegeven dat er tegen 2015 in overleg zal worden nagekeken welk potentieel er is voor Vlaanderen. In de resolutie wordt er eveneens gezegd dat we kunnen leren uit een aantal proef- en demonstratieprojecten en dat we eventueel onze regelgeving daaraan kunnen aanpassen. Bestaat er een kader voor de proef- en demonstratieprojecten of de projecten die al in de startblokken staan, al is het maar een tijdelijk kader? Ik heb dat ook al aangehaald bij de geothermie.

Soms kan de wetgeving niet dadelijk volgen, maar het is toch belangrijk dat projecten kunnen starten en er in een tijdelijk wetgevend kader wordt voorzien.

Verschillende projecten die al gekend zijn, zijn stedelijke projecten. Het is belangrijk dat de kennis wordt doorgegeven aan kleinere lokale besturen. Mijn bezorgdheid is dat in de proefprojecten ook kleinere projecten van kleinere lokale besturen zouden worden opgenomen. Gaat het ook niet enkel om nieuwbouw? Het economische voordeel en misschien ook de economische haalbaarheid zitten voornamelijk in nieuwbouwprojecten, maar wordt er ook gekeken naar renovatie of bestaande woonwijken en industriële sites? Voor de toekomst is daar ook een heel belangrijke rol weggelegd.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil nog enkele dingen toevoegen. Misschien kan de minister er niet meteen op antwoorden, maar dat is ook niet mijn vraag.

Dit is een zeer boeiende discussie. In het buitenland wordt het EPB op een totaal andere manier berekend. Daar wordt gekeken naar het gebouw op zich en wat men verwacht dat het gebouw op jaarbasis zal verbruiken. De productie staat daar los van. In de aangepaste EPB-berekening moeten we daar ook rekening mee houden. Een centrale stookplaats in een appartementsgebouw komt door het verlies over de leidingen zeer nadelig uit. Wie werkt met een extern warmtenet, kan terecht op de website www.energiesparen.be. De berekening gebeurt door een extern bureau dat waarschijnlijk een meer realistische inschatting maakt. Daardoor komt een extern warmtenet er positiever uit dan een intern warmtenet. Er moet voor gezorgd worden in de toekomst dat het verbruik in de woning of het kantoor losstaat van de productie.

Er is iets wat ik mis. Misschien komt dat door een gebrek aan tijd of voldoende kennis bij het Vlaams Energieagentschap. U mag me niet kwalijk nemen dat ik dit zo zeg. Er wordt gezegd dat de residentiële sector de grootste markt is die in aanmerking kan komen. Dat is juist en niet juist. Het is niet juist omdat in een nieuwe woonwijk alle woningen goed geïsoleerd zijn. Er is maar een heel klein beetje warmte nodig in de winter en in de zomer praktisch niets. Stel dat er wordt gewerkt met restwarmte, bijvoorbeeld in Roeselare afkomstig van de verbrandingsoven, dan kan die in de zomer zijn warmte niet kwijt als die enkel wordt doorgestuurd naar de residentiële sector. In Roeselare is er wel de connectie met het ziekenhuis. Er moet dus worden gezorgd voor een gemengd geheel van ziekenhuizen, bedrijven, woningen, een zwembad enzovoort.

Hoe ver staan we met de evaluatie van de EPB? Kunnen we daar een gedachtewisseling over organiseren? Ik vind bijvoorbeeld het begrip 'absorptiekoelmachine' niet terug in de EPB-regelgeving. Ik heb gisteren nog gebeld met twee

kantoren die niets anders doen dan EPB-berekeningen. Bijvoorbeeld als ik een overschot heb aan warmte en het ziekenhuis heeft koeling nodig, dan wordt die warmte nu bij manier van spreken vernietigd terwijl die perfect kan worden omgezet in koude. Die zou dan kunnen worden gebruikt in het ziekenhuis. Daardoor is de benutting van het warmtenet veel constanter gedurende het volledige jaar.

Ik heb een voorstel, minister. Als het Vlaams Energieagentschap daarvoor onderbemand of onvoldoende technisch bestaft is, doe dan een beroep op externen die de zaak helemaal uitpluizen en met een realistische EPB-berekening komen. We kunnen het ons niet meer permitteren dat er om de haverklap moet worden bijgestuurd omdat er fouten inzitten. Als we de warmtenetten en centrale stookplaatsen goed willen integreren, dan moet het in orde zijn. Er zijn daarvoor goede buitenlandse voorbeelden, onder meer door de productie te splitsen van het gebouw.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Dames en heren, de vragen waren uitgebreid. Ik heb dan ook een heel uitgebreid antwoord.

De uitvoering van de resolutie betreffende de ontwikkeling van warmtenetten gebeurt in overleg met de stakeholders gegroepeerd in het beleidsplatform warmtenetten. Dit beleidsplatform is de eerste maal bijeengekomen in 2013, driemaal in 2014 en voorlopig eenmaal in 2015. De maatregelen opgenomen in de vermelde resolutie zijn allemaal uitgevoerd of in uitvoering. Ik verwijs hiervoor naar het uitgebreide verslag van het beleidsplatform dat u kunt terugvinden op www.energiesparen.be/groene-energie-en-wkk/prof/warmtenetten.

De opmaak van een warmteatlas zit in de eindfase. Tegen eind 2015 zal op basis van deze atlas ook een kosten-batenanalyse uitgevoerd worden voor Vlaanderen, waarbij de rendabiliteit van de verschillende zones voor warmtenetten en voor warmterecuperatie in kaart wordt gebracht. Dat zal een bijzonder belangrijk instrument zijn voor de doelstelling die we allemaal delen, namelijk dat er warmtenetten komen omdat ze een goede vorm zijn van groene energie. Ze zijn bovendien veel goedkoper dan hernieuwbare-energiebronnen. Er is wel nog werk aan de winkel.

Binnen het beleidsplatform zijn recent meer specifieke werkgroepen gepland die zich onder andere gaan focussen op de prijszetting van warmte en de uitbouw van het draagvlak bij afnemers, bijvoorbeeld via sociale maatregelen, en die hierover tegen eind 2015 hun aanbevelingen zullen overmaken. In eerste instantie moet worden afgebakend rond welke specifieke thema's bijkomende regelgeving de ontwikkeling van warmtenetten kan stimuleren, en welke uitvoeringspistes daarbij het meest aangewezen zijn. Steun voor warmtenetten wordt toegekend via de ecologiesteun en via de calls voor groene warmte en restwarmte.

Vorig jaar kende de Vlaamse Regering strategische ecologiesteun toe voor grootschalige industriële warmtenetten in de Waaslandhaven en in de Gentse haven. Via de calls voor groene warmte en restwarmte worden een tiental nieuwe warmtenetten of uitbreidingen van bestaande warmtenetten ondersteund. Vijf van deze projecten zijn recent ingediend in het kader van de call die begin februari afliep en moeten nog in detail beoordeeld worden.

Op basis van de aanbevelingen van het beleidsplatform warmtenetten en verschillende subwerkgroepen, zal het beleidskader in de loop van 2016 uitgewerkt worden. Andere beleidsdomeinen en externe stakeholders zijn reeds structureel betrokken via het beleidsplatform warmtenetten. Volgende stakeholders zijn vertegenwoordigd in het beleidsplatform: netbeheerders, bedrijfsfederaties van grote verbruikers, energiebedrijven en toeleveranciers,

sectororganisaties decentrale producenten, onderzoeksinstituten, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, lokale besturen, administraties Ruimtelijke Ordening, Landbouw, Leefmilieu, Openbare Werken en de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt.

Het is mijn bedoeling om de EPB-software meer af te stemmen op nieuwe tendensen zoals de komst van warmtenetten. Het is niet de bedoeling dat de EPB-software een belemmering kan zijn op de realisatie van warmtenetten. Ik merk dat op dit punt nog enige flexibiliteit ontbreekt. In ieder geval maak ik hier werk van.

Voor de berekening van externe warmtelevering of warmtenetten in EPB is er een juridische rechtsgrond. Het berekenen van de energieprestatie van gebouwen die aangesloten zijn op een systeem van externe warmtelevering, kan momenteel via de procedure voor gelijkwaardigheid.

In de loop van september 2014 ontving het VEA een eerste reeks dossieraanvragen. Alle aanvragen zijn nog in behandeling. Voor diverse aanvragen moet door de aanvragers nog bijkomende informatie worden aangeleverd. De bedoeling is dat het VEA die eerste reeks dossieraanvragen afrondt. Op basis van de evaluatie van die eerste dossiers zal het VEA eventueel een wijzigingsvoorstel voor het huidige regelgevend kader uitwerken.

Het EPB-rekenresultaat van een woning die aangesloten is op een warmtenet, is het resultaat van enerzijds de eigenschappen van het warmtenet en anderzijds de maatregelen toegepast op het niveau van het gebouw en in de woning zelf. Het VEA meent dat over het rekenresultaat van woningen aangesloten op een warmtenet niet algemeen kan worden gesteld dat er sprake is van een vertekende score, net omdat er met heel veel factoren rekening wordt gehouden. De warmtenetberekening zal afhangen van factoren zoals het type opwekker, de eigenschappen van het distributienet en de warmtevraag. Een warmtenet dat warmte verdeelt die wordt opgewekt via de verbranding van afval, zal in de EPB-berekening bijvoorbeeld heel anders presteren dan een warmtenet dat warmte verdeelt die wordt opgewekt door een groep gascondensatieketels. De berekening binnen het gebouw zal bijvoorbeeld afhankelijk zijn van het al dan niet toepassen van een circulatieleiding of combilus.

Het VEA deed in het verleden al diverse pogingen om informatie te verzamelen om de vergelijking te kunnen maken qua energieprestaties, zowel in de EPB als in realiteit, van individuele en collectieve gebouwen. Het is een moeilijke materie: correcte en onderbouwde gegevens zijn schaars. Warmtenetten zijn veelbelovend. Uiteraard zullen we de methodiek verder aanpassen om de ingang van warmtenetten mogelijk te maken, maar voorafgaandelijk werk ik aan een goede documentatie. Ik stel ook vast dat het cijfermateriaal steeds kwalitatiever wordt.

Sinds het begin van de energieprestatieregelgeving werd de rekenmethode voor collectieve systemen al een aantal keren verfijnd. Voorbeelden daarvan zijn de hogere opwekkingsrendementen voor de bereiding van warm tapwater door collectieve grote opwekkingsinstallaties en de toevoeging van een rekenmethode voor combilussen. Dat zijn gemeenschappelijke circulatieleidingen voor verwarming en warm water die hun toepassing vinden in collectieve gebouwen. Innoverende systemen die in een combilus gebruik maken van lagere temperaturen, kunnen bovendien via een mogelijkheid van gelijkwaardigheid worden gevaloriseerd.

De huidige rekenmethode voor collectieve systemen, meer bepaald de combilus-rekenmethode, is gevoelig voor slecht ontworpen systemen, bijvoorbeeld leidingen die niet of slecht geïsoleerd zijn en leidingen die lang zijn, hier gaan grote verliezen mee gepaard. In dat geval kan het best zijn dat het E-peil voor het combilussysteem hoger is dan het E-peil in het geval van individuele warmteopwekkers. Met de ervaring die het VEA ondertussen heeft, blijkt dat de berekening van de combilus

vaak tot positievere eindresultaten leidt als het combilussysteem goed werd ontworpen en ingerekend. Dat wil zeggen: de circulatieleidingen zo kort mogelijk en met een goede isolatie; voldoende isolatie van de satellietboilers of afleversets; detailberekeningen waar mogelijk en gebruik makend van de verbeterde opwekkingsrendementen voor collectieve grote installaties.

In het laatste bilaterale overleg tussen Warmtenetwerk Vlaanderen en het VEA uitte de sectororganisatie haar bezorgdheid over de inrekening van de combilus in EPB. Enerzijds bezorgde de organisatie een aantal eigen berekeningen, anderzijds bezorgde ze informatie met betrekking tot de aanpassing van de huidige rekenmethode, gebaseerd op een doctoraatsonderzoek dat bezig is bij de Universiteit Gent. Uit de aangeleverde berekeningen volgde een zeer groot verschil in de prestaties tussen een individuele opwekker per wooneenheid en een collectieve opwekker met combilus voor diverse wooneenheden.

Los daarvan is het nuttig om te melden dat het VEA, samen met de andere gewesten, de rekenmethode continu verder ontwikkelt. Dat gebeurt via het EPB-platform, dat wordt ondersteund door een wetenschappelijk team bestaande uit het Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf (WTCB), een aantal studiebureaus en een aantal universiteiten. Momenteel zijn er ook een aantal studies bezig of gepland in verband met de onderwerpen combilus en collectieve systemen, die zeker in een stedelijke context van groot belang zijn.

Er is een studie bezig over de herziening van opwekkingsrendementen voor de bereiding van warm tapwater, die zit in de afrondingsfase. Die studie zal vooral een impact hebben op het rendement van kleinere collectieve opwekkingsinstallaties. Het is de bedoeling de nieuwe methode toe te passen in dossiers met een vergunningsaanvraagdatum of melding vanaf 1 januari 2016. Daarvoor moet er eerst nog een wijzigingsbesluit worden goedgekeurd. Een andere studie die momenteel loopt, gaat over de herziening van het systeemrendement voor warm tapwater. Deze vaste factor die voor de berekening van de leidingverliezen wordt gehanteerd, wordt door de sector als te streng ervaren en is volgens de sector een van de redenen voor de minder goede rekenresultaten bij het gebruik van een circulatieleiding.

De afronding van de studie is gepland tegen juni van dit jaar. Daarna moeten we natuurlijk bekijken hoe we de resultaten ervan opnemen in de rekenmethode.

Ik ben geen voorstander van de terugwerkende kracht. De EPB-eisen zijn gekoppeld aan het moment van de aanvraag tot het verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning, in het kader van het principe van de voorzienbaarheid van de regelgeving en de rechtszekerheid. Zelfs nog los van de juridische discussie of een uitvoeringsbesluit sowieso een retroactieve werking mag hebben, creëert men, als men dit retroactief van toepassing zou maken, in dat geval een ongelijke behandeling ten opzichte van mensen die hun EPB-aangifte correct hebben ingevuld. Bovendien zal dan in de toekomst altijd worden gedacht dat de rekenmethode met retroactieve werking kan worden aangepast, en dat geeft eigenlijk instabiliteit. Om die reden ben ik daar geen voorstander van.

Een verlenging van de indieningstermijn kan binnen het huidige decretale kader niet. In het kader van de energieprestatieregelgeving is immers expliciet bepaald dat de EPB-aangifte binnen de zes maanden na de ingebruikname van de werken moet worden ingediend. Het moment van die ingebruikname werd in het Energiedecreet voor een nieuwbouwwoning vastgelegd als ten laatste het moment van de eerste domiciliëring. Als iemand er eenmaal is gedomicilieerd, dan is het gebouw ontegensprekelijk in gebruik. Die periode was bedoeld om de bouwheer een gratieperiode te bieden, waarbinnen hij de mogelijkheid heeft om, alvorens de aangifte formeel wordt ingediend, desnoods nog enige aanpassingen door te voeren om het gebouw conform de EPB-eisen te maken. Men kan die periode

echter niet onbeperkt in de tijd verlengen. Deze beperkte periode heeft voorts de bedoeling om precies als stimulans te dienen opdat alle investeringen tijdig zouden worden uitgevoerd. Er is in de regelgeving op dit moment niet in een mogelijkheid voorzien om af te wijken van deze regel. Ik bekijk in hoeverre een spreiding in de tijd van de investeringen bij een EPB-aangifte daadwerkelijk een optie is.

Ik moet wel zeggen dat die periode van zes maanden een probleem geeft bij warmtenetten. We zijn aan het bekijken op welke manier we dat zouden kunnen aanpassen, maar het punt is dat dit niet zo gemakkelijk is. Je moet immers toch wel een afsluitmoment hebben. Dit is echter complex. We bekijken op welke manier we dat zouden kunnen aanpassen, maar dit is gewoon technisch niet zo gemakkelijk. Ik begrijp echter dat die periode van zes maanden gewoon te kort is voor het aansluiten op een warmtenet. We zijn dat aan het evalueren, omdat we, net als vele vraagstellers hier vandaag, denk ik, inzien dat er een kloof is ter zake.

Bij de energieprestatieregelgeving geldt het principe dat gebouwdelen, installaties enzovoort weliswaar aan inhoudelijke eisen worden onderworpen, maar dat de bouwheer nog steeds de vrije keuze heeft met betrekking tot de manier waarop aan die eisen wordt voldaan. De energieprestatieregelgeving en haar eisen zijn losgekoppeld van de regelgeving met betrekking tot ruimtelijke ordening. Voor de stedenbouwkundige regels moet ik natuurlijk verwijzen naar mijn collega.

Het VEA betreft zijn stakeholders op diverse manieren. Er is Warmtenetwerk Vlaanderen en andere stakeholders, maar er is ook een studie externe warmtelevering waarin de berekeningsmethode wordt opgesteld, en er is het beleidsplatform Warmtenetten, dat het juridische kader bekijkt. Er zijn ook heel veel bilaterale overlegmomenten. Het jongste vond trouwens plaats op 18 februari. Warmtenetwerk Vlaanderen was ook aanwezig op het stakeholders-overleg met betrekking tot de EPB-rekenmethode op 25 februari 2015. Er is dus toch wel een heel intensieve samenwerking.

Er was dan nog de vraag om te bekijken of we de EPB-evaluatie ook hier in het parlement kunnen doen. Wel, we zijn bezig met die evaluatie. Die zou eind 2015 klaar zijn. Misschien kan er al eens een reflectie in dit parlement worden gepland op het moment dat wij al elementen van evaluatie kunnen aanbieden, zodat het debat vollediger kan worden gevoerd.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp·a): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was inderdaad een uitgebreid antwoord, al moet ik zeggen dat ik niet op al mijn vragen een antwoord heb gekregen. Ik zal die echter misschien straks nog eens opnieuw stellen.

Het verbaasde me een beetje dat u zei dat het VEA stelt dat dat warmteverlies eigenlijk niet kan worden veralgemeend. U hebt zelf verwezen naar de studie die is verricht door de Universiteit Gent. Ik ben sowieso blij dat u zegt dat er wel een evaluatie zal komen van heel die rekenmethodiek, aan de hand van de lopende dossiers en de dossiers die nu zijn ingediend.

Ik heb u niet horen zeggen welke timing u vooropstelt en welke timing we mogen verwachten. De essentie van mijn verhaal is dat hoe langer de obstakels blijven bestaan, hoe meer dat een rem is op de verdere ontwikkeling van de warmtenetten. Ik begrijp dat het allemaal niet zo vanzelfsprekend is en het klinkt heel technisch en ingewikkeld, maar het is belangrijk dat, als we die warmtenetten in de rest van Vlaanderen willen uitrollen en de huidige netten in de steigers staan – ik denk aan steden die vooroplopen zoals Roeselare en

Antwerpen – dat we zorgen voor een concreet antwoord aan de ontwikkelaars die vandaag misschien weigerachtig zijn of twifelen. Het is geen nieuwe techniek, maar voor sommige mensen onbekend en dus onbemind. Als u die over de streep wilt trekken, dan zullen we moeten zorgen dat we een goed antwoord hebben.

Minister, voor de prijszetting hoor ik u verwijzen naar eind 2015. Met alle respect, maar dat is nog een hele tijd, wetende dat er een heleboel projecten bezig zijn en dat de projectontwikkelaars moeten worden overtuigd om mee te stappen. Het is een belangrijke factor van onzekerheid als we vandaag nog niet weten hoe de prijszetting in elkaar zal zitten, wat er gebeurt bij wanbetaling, of er mogelijkheid is tot afsluiting, of er ook sociale maatregelen worden gepland. Daarover worden vandaag vragen gesteld en daar bestaat nog geen antwoord op. In de projecten die vandaag bezig zijn, is er een grote diversiteit. Dit zorgt voor een rem, voor een onzekerheid.

Minister, ik begrijp de complexiteit van de zaak, maar ik vraag om hier toch vlug werk van te maken. Eind van dit jaar klinkt misschien dichtbij, maar dat is nog heel veraf als u hiermee wilt voortmaken.

U hebt gezegd dat u niet met terugwerkende kracht wilt werken. Ik begrijp uw argument van de werkzekerheid. Tegelijk gaat het over aangiftes die vandaag nog moeten gebeuren. Men zal niet retroactief ingrijpen op iets dat al is ingediend. Het zijn aangiftes die nog moeten gebeuren. Dat wil ik even verduidelijken.

Minister, ik wil nog eens vragen naar de timing. U zegt dat u bereid bent om dat te bekijken en te evalueren. U bent zich bewust van een aantal mankementen. Wat moeten we ons daarbij voorstellen qua timing? Wanneer zal die evaluatie zijn afgerond? Wanneer zal er een aanpassing kunnen gebeuren van de EPB-wetgeving. Ik zeg het nog eens, het is zeer dringend als u ervoor wilt zorgen dat de ontwikkeling van de warmtenetten niet stopt.

Op sommige vragen heb ik geen antwoord gekregen. Wat is uw visie over het verplichten van de centrale stookplaatsen? Natuurlijk moet het eerste probleem eerst worden opgelost, maar hoe ziet u dit zelf? Het zou een belangrijke facilitator kunnen zijn voor de opgang van die warmtenetten, ook waar dat vandaag nog niet het geval is. Hoe staat u daar tegenover? Ik wil u aanzetten tot spoed.

De voorzitter: Mevrouw Coppé heeft het woord.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Minister, ik sluit me aan bij de bemerkingen van mevrouw Hostekint. Ik was ontgoocheld met uw antwoord. U hebt een heel technische uiteenzetting gegeven. Dat begrijp ik. U zegt dat de EPB-software er al is, maar dat flexibiliteit ontbreekt, dat het VEA pogingen deed, maar dat de gegevens schaars zijn, dat er kwalitatief moet worden bijgestuurd aan het cijfermateriaal. Dan had u het uitgebreid over de combilusrekenmethode. Dat zal allemaal wel kloppen.

Met het WTCB-studiebureau en de universiteiten is er veel overleg. Maar wat ik mis in uw antwoord is wat de sector vandaag moet doen. De sector is heel actief. In mijn stad zijn de aanvragen lopende en kan de ontwikkeling opstarten. Dan hebben de ontwikkelaars nog geen antwoord op wat er zal gebeuren met de EPB-wetgeving. U hebt wel duidelijk gezegd dat u niet voor een methode met terugwerkende kracht bent. Dan is het goed dat men nu snel kan weten hoe het zit. Ik begrijp dat er nog onderzoek moet gebeuren. Tegen juni 2015 zal een studie zijn afgerond, zegt u, maar ik heb begrepen dat het technisch nog niet is uitgeklaard.

Minister, kunt u met enige snelheid iedereen duidelijkheid verschaffen, aangezien de activiteiten ter plaatse al bezig zijn? U hebt gezegd dat er overleg was met het VEA en met Warmtenet Vlaanderen. Maar wordt de VVSG ook betrokken bij de

EPB-wetgeving? In de steden is er een duurzame stadsontwikkeling bezig. Hoe zit het met de uitrol over Vlaanderen? En wat met renovatieprojecten?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Het klopt dat we nog niet zo ver staan. Tijdens de vorige legislatuur heeft de sector vaak aangedrongen bij de minister die daarvoor verantwoordelijk was. Dat gebeurde vanuit Warmtenet Vlaanderen en vanuit de organisatie die ik niet zal vernoemen. Er is veel over gepraat. Het enige wat ik nu vraag, is dat we alstublieft geen half huiswerk doen.

Ik geef een voorbeeld. Nieuw Zuid in Antwerpen bestaat uit verschillende fases. In de eerste fase bouwt men de centrale stookplaats. Daarna sluit men die centrale stookplaats aan op de tweede fase. Maar misschien kan het ook dat die centrale stookplaats achteraf wordt gebypassed door er bijvoorbeeld een leiding op aan te sluiten die komt van de restwarmte van Indaver of een ander project.

Daarom vraag ik om te kijken naar het Luxemburgse systeem. Daarmee doet men EPB-berekeningen, maar dat heet daar anders. Ze baseren zich op het Zwitserse model en maken een onderscheid tussen de woning en het gebouw. Dat moet goed zitten. Dan maakt men een koppeling die losstaat van de productie. Bij Externe warmte Energie Vlaanderen kun je op een excelberekening klikken. Er staat een rekenblad Externe warmte, maar wat ik niet zie, is de restwarmte van een biomassacentrale. Bee Power Gent wil bijvoorbeeld restwarmte aansluiten op een warmtenet in de stad Gent, maar dat staat er niet bij. Er staat wel afvalverbrandingsinstallatie.

Ik heb de indruk dat men hier de feiten achternaholt. Dat is niet alleen het laatste jaar zo, maar al meer dan zes jaar. Daarom heb ik liever dat we er zes maand meer voor uittrekken en dat het goed gebeurt. Daarom vraag ik hier om een gedachtewisseling, nadat er bepaalde evaluaties zijn gebeurd. Misschien zal dat dan technisch zijn, dat maakt me weinig uit. Absorptiekoelmachines zitten daar niet in en dat vind ik fout. Dat zou er moeten in zitten.

Die gedachtewisseling kan door of met het VEA gebeuren, maar betrek er ook andere mensen bij. Er is meer dan alleen Warmtenet Vlaanderen. Uiteindelijk kunnen we er dan voor zorgen dat het systeem goed in elkaar zit.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): De projecten die we vandaag zien, zijn vaak nieuw. Inzake kosten en baten zijn het waarschijnlijk de meest voor de hand liggende.

Maar de uitdaging ligt ook bij de bestaande sites en bij renovaties. Zijn die ook betrokken bij de demonstratieprojecten? Doordat ze moeilijker zijn, zal het voor een lokaal bestuur ook moeilijker zijn om motor te zijn. Ik wil er graag extra aandacht voor vragen.

Verschillende collega's hebben al naar de snelheid voor EPB gevraagd. Ik heb begrepen dat de wetgever vandaag geen uitzonderingsmaatregelen of afwijkingen toelaat. Als wij een decreet 'vast' bepalen, heeft dat natuurlijk ook consequenties. Maar als we innovatieve projecten kansen willen geven, dan moeten we misschien in een beschermde zone werken. Het kan ook interessant zijn om een onderzoeksfase uit te werken voor de EPB-regeling zodat toch nog projecten kunnen starten waar we nog uit kunnen leren.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Uw tweede vraag was mij ontglipt. Ik neem de vraag naar versnelling zeker op. Ik merk bij de tweede call ook dat alle middelen

die vrij zijn, niet zullen worden opgenomen. Er zijn onvoldoende projecten ingediend. Ik weet dat we nog een lange weg te gaan hebben. Vandaar dat we ook de eisen van de calls zullen aanpassen. We zullen nagaan hoe we de middelen om warmtenetten te stimuleren, kunnen meenemen.

Binnenkort, op 18 maart, is er een driepartijenoverleg tussen VEA, de project-beheerders en mijn kabinet om het kader uit te werken. Als blijkt dat wijzigingen aan de software niet volstaan, dan is demonstratie een van de pistes die op dat moment op tafel zal liggen. Na 18 maart moeten we daar duidelijkheid over hebben.

De EPB-evaluatie is gepland voor het eind van het jaar, zoals ik heb gezegd.

Het overleg met de VVSG is ook lopende.

Het onderzoek naar energieluwe zones is op dit moment volop bezig.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Ik zou nog wel eens benadrukken dat we snel duidelijkheid en zekerheid moeten hebben. Een stabiel klimaat is belangrijk om verder te ontwikkelen. Ik heb begrepen dat u dat begrepen hebt.

Mevrouw Griet Coppé (CD&V): Minister, ik heb gehoord dat u snelheid wil nemen in dit dossier om ervoor te zorgen dat men op het terrein niet moet wachten op de regelgeving zodat er volop kan worden geïnvesteerd en zodat men duidelijkheid krijgt van de overheid.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de steun aan diepe geothermie – 1290 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, vorige week hebben we diepe geothermie nog besproken met minister Schauvliege. Het was bijna ontroerend om te zien hoe alle fracties zich positief uitlieten over de projecten rond diepe geothermie. Er is een ruim draagvlak voor. Dat bleek ook al uit de resolutie die hier vorig jaar is goedgekeurd over het ontwikkelen en bevorderen van diepe geothermie. Ook in de bespreking van de beleidsnota gaf u aan dat u diepe geothermie een belangrijk aandachtspunt vindt tijdens deze legislatuur.

Minister, u bent op reis geweest naar Duitsland. Ook de commissie heeft vorig jaar al die projecten bezocht. Er zijn een aantal zeer leerrijke bij. Er zijn andere waar misschien wat meer vragen te stellen zijn. U gaf in een persartikel meteen aan dat u tegen de zomer 9 miljoen euro aan steun zou vrijmaken voor dergelijke projecten via het callsysteem.

Er zijn nog wel wat drempels om geothermie te ontwikkelen. Er is de initieel hoge investeringskost. Er is onzekerheid over de ondergrond. Er zijn al boringen gedaan maar nog niet tot 3 of 5 kilometer diepte. Er is ook de verzekeringskwestie. In Nederland heeft men geprobeerd oplossingen te vinden, misschien kunnen we daar inspiratie halen.

Minister, hebt u, samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) of andere partners, naar het voorbeeld van de Nederlandse Organisatie

voor toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) in Nederland, zo'n verzekeringsrisicosysteem opgezet? Zijn er gesprekken met Nederland of met Duitsland om zo'n model te ontwikkelen?

Minister, er is een kennisplatform, getrokken door minister Schauvliege, om ervoor te zorgen dat de kennisdeling gegarandeerd is. Er zijn zowel privé- als overheidsactoren actief. Iedereen die ondersteuning van de overheid krijgt, zou de kennis die hij opdoet, in de loop van de komende maanden en jaren moeten delen met anderen.

Een warmteatlas is heel belangrijk voor geothermie maar ook om de link te maken met de ontwikkeling van warmtenetten.

Minister, u hebt aangegeven dat u wilt gaan voor een vorm van investeringssteun via de call. Het is belangrijk om een en ander af te stemmen. Er zijn verschillende ondersteuningsmechanismen in Vlaanderen: de strategische ecologiepremie, de klassieke investeringssteun die in bepaalde gebieden relevant kan zijn, de call voor groene warmte. Het kan wel niet de bedoeling zijn dat projecten gaan shoppen, dus moet alles goed afgestemd zijn. Hoe ziet u die investeringssteun concreet? Is die 9 miljoen euro steun exclusief voor geothermie bedoeld? Het zijn vrij kapitaalsintensieve projecten. Hoe ziet u de verdeling van de middelen? Welke voorwaarden koppelt u daaraan?

Zal het gaan over de gezamenlijke productie van warmte en elektriciteit of gaat u enkel voor projecten die gebaseerd zijn op geothermie?

Minister, mijn laatste vraag is waar de middelen vandaan komen die u voor de call reserveert.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik zou willen vragen om in zulke projecten ook rekening te houden met een zo groot mogelijke benutting. Het zou niet de eerste keer zijn dat ik studies over geothermie heb gezien waar de warmte- of zelfs elektriciteitsbenutting veel te laag is omdat er een te klein complementair verbruik is binnen het gebied. Men moet niet enkel woningen betrekken, maar ook andere, complementaire benutting zoeken. Anders 'overinvesteer' je en 'overfinanciert' de overheid.

Ik zou ook willen vragen om heel goed na te gaan of er geen dubbele aanvragen komen via de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV), de Limburgse ReconversieMaatschappij (LRM) en zelfs het Vlaams Energiebedrijf en de call.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Voorzitter, naar aanleiding van vragen om uitleg van de heer Van Miert en mezelf hebben we vorige week al een uitgebreide discussie over diepe geothermie met minister Schauvliege kunnen voeren. Toen is gebleken dat er in het Vlaams Parlement een ruime steun voor deze nieuwe techniek is. Dit sluit aan bij de resolutie van het Vlaams Parlement.

Minister, u weet ongetwijfeld dat dit een speerpunt in het Dynamisch Actieplan Kempen (DYNAK) is. Wat economische ontwikkelingen betreft, is deze regio al redelijk zwaar getroffen. Dit is dan ook zeer belangrijk voor de regio.

Naar aanleiding van het antwoord dat minister Schauvliege vorige week heeft gegeven, zou ik graag van u vernemen op welke wijze u met het geld waarover u eventueel beschikt de bestaande investeringsinitiatieven in de Kempen wilt faciliteren. Hier is een zekere snelheid mee gemoeid. We moeten immers

vermijden dat deze voor onze regio belangrijke investeringen en de bijbehorende tewerkstelling zouden missen.

Voorzitter, ik neem aan dat u mijn volgende vraag ook zult stellen. Kan er een specifieke steun worden verleend aan de onderzoeksprojecten en -zones in de Kempen? Op die manier zouden deze concrete initiatieven sneller vooruit kunnen gaan.

Minister, mijn derde concrete vraag is of de regierol van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) met betrekking tot het kennisplatform Diepe Geothermie kunt bevestigen.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil me hier graag zelf ook even bij aansluiten. Ik sluit me uiteraard graag aan bij de vragen van de heer Bertels. In het licht van het al aangehaalde onderzoek heb ik vorige week al gemerkt hoe belangrijk en interessant een onderzoekzone met betrekking tot een bepaalde regelgeving kan zijn om de regelgeving eventueel op basis van kennis en ervaring uit praktijkprojecten aan te passen. Om die reden zijn de proefprojecten heel duidelijk in de resolutie opgenomen.

Mijnheer Bothuyne, u hebt duidelijk naar de vraag om een stand van zaken in verband met het kennisplatform Diepe Geothermie verwezen. Aangezien we het hier vorige week over hebben gehad, wil ik hier nog specifiek op ingaan.

Welke projecten maken hier allemaal deel van uit? Ik deel de bezorgdheid dat de diversiteit van de projecten belangrijk is om alles in beeld te krijgen waarmee we bij een eventuele bijsturing van de regelgeving rekening moeten houden. Dit heeft verschillende aspecten. Er zijn de boringen van VITO. Er is het project van Janssen Pharmaceutica, dat ook potentieel inhoudt. Ik vind het belangrijk dat een private partner hierin wil stappen. Hoe staat het hiermee? Waar botst Janssen Pharmaceutica tegen? Hier zijn ook verschillende sectoren bij betrokken. Ik weet dat er in de Kempen visies en ideeën met betrekking tot de tuinbouw leven.

Minister, mijn vragen zijn heel concreet. Welke verschillende projecten maken deel van de onderzoeksfase uit? Zijn die projecten bij het kennisplatform betrokken? Volgens mij is de diversiteit immers zeer belangrijk.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, in verband met alle punten die met de Vlaamse ondergrond te maken hebben, verwijs ik iedereen door naar minister Schauvliege. Indien ik me niet vergis, heeft daarover vorige week al een debat plaatsgevonden. Volgens mij heeft zij een grotere kennis van zaken en kan zij putten uit de uitgebreide Databank Ondergrond Vlaanderen (DOV) die onder-tussen is uitgebouwd.

Er is niet alleen een brede steun voor diepe geothermie in het Vlaams Parlement. Binnen de Vlaamse Regering werken alle ministers bijzonder goed samen. Het lijkt me dan ook niet meer dan logisch. Indien we over een goede ondergrond beschikken waar we warmte of elektriciteit uit kunnen halen, zou het jammer zijn hier niet voluit voor te gaan.

Ik overloop even wat de Vlaamse Regering heeft gedaan. We hebben een strategische ecologiesteun toegekend aan een proefproject voor diepe geothermie in Mol. Op die manier kunnen we onze praktijkkennis verhogen en de risico's beter inschatten. De opmaak van een warmteatlas bevindt zich in de eindfase.

Gezien het investeringsrisico en de veeleer beperkte uitbatingskosten bij zeer diepe boringen lijkt het me aangewezen in verband met dit dossier tot een investeringssteun over te gaan. Dit blijkt ook als ik met de actoren op het terrein

spreek. Het gaat dan om VITO en om de private speler die hier actief is, namelijk Janssen Pharmaceutica. Beide bevinden zich op dezelfde lijn.

Of naast de warmteproductie ook een elektriciteitsproductie op basis van geothermie mogelijk zal zijn, zal afhangen van de temperaturen en debieten die de aangeboorde grondwaterlagen opleveren. Voor de resultaten van de proefprojecten bekend zijn, is het eigenlijk moeilijk om in te schatten hoe haalbaar het aanwezige potentieel is. Gezien de specifieke omstandigheden, kan dit sterk variëren van locatie tot locatie. Het zal altijd moeilijk zijn om dit potentieel in te schatten zonder op voorhand een proefboring uit te voeren. In principe kan een project inzake de gezamenlijke productie van warmte en elektriciteit als een warmte-krachtkoppeling worden beschouwd. Voor de gerealiseerde warmtekrachtbesparing zouden we warmte-krachtcertificaten kunnen toekennen.

Momenteel zijn Europese noch Vlaamse referentierendementen voor geothermische toepassingen vastgelegd. We moeten nog een beetje zoeken hoe we dit het best aanpakken. Dergelijke referentierendementen kunnen aan het energiebesluit worden toegevoegd. Volgens mij moeten we echter eerst eens kijken naar de twee sporen waarop we ons bevinden.

Vanuit mijn departement is er een call in verband met groene warmte geweest. Aangezien we op basis van de ingediende projecten merken dat er een restbedrag zal overblijven, zullen we sowieso tot een evaluatie overgaan. Er komt dan ook een tweede call voor groene warmte. Het zal gaan om een totaalbedrag van 9 miljoen euro. We moeten onderzoeken op welke wijze we de criteria moeten aanpassen. Als we na twee calls het totale bedrag niet bereiken, zegt dat iets over de parameters en de criteria.

In die zin ben ik het ermee eens dat we voor voldoende diversiteit moeten zorgen. We zullen trachten lessen te trekken uit de eerste en de tweede call. We willen nagaan op welke wijze we de criteria moeten aanpassen om ervoor te zorgen dat de derde call, die om een totaalbedrag van 9 miljoen euro gaat, meer zal worden benut.

Als we ons in een fase bevinden waarin de geothermie ook voor de opwekking van elektriciteit wordt gebruikt, moeten we gewoon nagaan welke kostprijs hieraan is verbonden en welke steun hiervoor nodig is. Dit kan eventueel een flexibele productiesteun zijn.

De VITO en Janssen Pharmaceutica hebben al bedragen vermeld. Zij schatten in wat de tegemoetkoming in de kostprijs per megawattuur zou moeten zijn. Volgens hun schattingen valt dit zeer goed mee, zeker in vergelijking met andere technologieën.

We moeten echter op de proefboringen wachten. Als mijn bezoek aan München me iets heeft geleerd, is het wel dat we moeten boren om effectief te zien of enkel warmte mogelijk is of dat ook elektriciteit een mogelijkheid vormt. Mogelijk stuit men bij boringen op onverwachte zaken. In elk geval heb ik gemerkt dat de VITO en Janssen Pharmaceutica extreem goed voorbereid aan de proefboringen beginnen. Ze schatten de hieraan verbonden risico's zeer goed in.

Dit betekent natuurlijk dat we onze berekeningen van de rendementen zullen moeten aanvatten. Volgens mij kunnen we hier op basis van onze ervaringen met andere technologieën perfect uit geraken.

Er is hier naar andere projecten in de Kempen verwezen. We houden dit in sterke mate in de gaten. Indien er nog andere bedrijfsgroepen opstaan of dynamieken ontstaan, is het natuurlijk onze taak om zeer kort op de bal te spelen. In die zin beschikken we over twee pistes.

Met de call voor groene warmte hebben we een kortetermijnpiste. Aangezien de budgetten niet worden uitgeput, zullen we de parameters sowieso aanpassen. Het lijkt me logisch ook tot een investeringssteun over te gaan. In een tweede fase kan het om elektriciteit gaan, maar we wachten eerst af wat de warmte tijdens de eerste fase zal opleveren. Vervolgens moeten we beslissen wat we in de vorm van groenestroomcertificaten of een andere vorm van steun voor de elektriciteitsopwekking willen geven. In elk geval volgen we dit van zeer nabij op.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw goede opvolging van het dossier. Uw reis naar Duitsland is hier volgens mij een goed voorbeeld van.

Er zit heel veel potentieel in diepe geothermie. Er zijn ook een aantal randvoorwaarden waaraan moet worden voldaan. Eén ervan is dus de goede ondersteuning. Ik begrijp dat u inderdaad 9 miljoen euro beschikbaar hebt in de algemene middelen om daarin te investeren. Dit is kapitaalintensief. Kunt u nog zeggen wat de maximale steun is die het project rond diepe geothermie in het kader van de call kan krijgen?

Minister Annemie Turtelboom: Onze tweede call is nu pas afgelopen. We zullen nu op basis van de tweede call nagaan of er, naast diepe geothermie, misschien ook nog andere projecten zijn op dit moment die niet voldoen aan de criteria van de call groene warmte. Het gaat dus niet alleen over diepe geothermie. We moeten gewoon nagaan wat mogelijk is, maar daar kan ik op dit ogenblik eigenlijk nog geen antwoord op geven.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Tegen wanneer wordt de call gelanceerd?

Minister Annemie Turtelboom: Als ik mij niet vergis, denk ik dat in juni de volgende wordt gelanceerd.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Dank u wel.

De heer Jan Bertels (sp-a): Dank u wel minister voor uw steuntoezegging. Ik heb begrepen dat de tweede call in juni komt, maar dat er voor een aantal actoren in de Kempen een zekere dringendheid is. Als dan blijkt dat de tweede call niet voldoet aan de verwachtingen, zoals u het zelf geschetst hebt, is het beter dat we niet te lang wachten om die mogelijkheden uit te breiden voor die investeringsprojecten op korte termijn.

Minister Annemie Turtelboom: We zijn het helemaal eens met elkaar.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Katrien Partyka aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de minimale levering van aardgas – 1271 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): De problematiek is bekend. Mensen die gedropt zijn door hun aardgasleverancier en problemen hebben om hun factuur te betalen, kunnen een aardgasbudgetmeter krijgen. Ze krijgen een budget om de meter op te laden en kunnen zo hun aardgasverbruik vooraf betalen. Als blijkt

dat dit niet voldoende is, kunnen ze een beroep doen op een nooddrediet tijdens de winterperiode om de budgetmeter toch nog op te laden. Het systeem voor elektriciteit en aardgas is verschillend, met de elektriciteitsbudgetmeter kan dankzij een stroombegrenzer toch nog altijd een beperkt vermogen worden gebruikt, wat bij aardgas wegens technische redenen niet het geval is. Na het opgebruiken van het nooddrediet wordt de aardgaslevering volledig stopgezet. Daarover gaat de vraag gedeeltelijk.

Om te voorkomen dat mensen in de winter effectief zonder verwarming vallen kan het OCMW hen, op basis van de 'minimale levering via de aardgasbudgetmeter' uit het Energiebesluit, ondersteunen via een budget om toch een minimale hoeveelheid aardgas te kunnen gebruiken. Dat komt erop neer dat het OCMW, na een sociaal onderzoek, een beperkt budget kan toekennen om toch nog aardgas te kunnen gebruiken. Men kan daarvan 70 procent terugvorderen van de distributienetbeheerder en de overblijvende 30 procent terugvorderen van de klant of zelf betalen.

Het probleem is een beetje dat die minimale levering aardgas niet standaard wordt toegepast door alle OCMW's. Ze wordt eerst en vooral niet door alle OCMW's toegepast en de OCMW's die ze toepassen, doen dat niet standaard. Daardoor ontstaan onaanvaardbare verschillen en ook de SERV heeft aangegeven dat er inzake voorwaarden en richtlijnen in een uniforme en transparante toepassing van de regelgeving moet worden voorzien. Bovendien, als een OCMW niet in een systeem stapt, zijn de mensen die daar wonen uitgesloten van een minimale levering, wat onaanvaardbaar is.

Minister, hebt u er zicht op hoeveel huishoudelijke afnemers al zonder aardgas zijn gevallen in de loop van deze winter?

Mijn tweede vraag is overbodig, want bij de aardgasbudgetmeter is het niet mogelijk om in een beperkte levering te voorzien.

Minister, u hebt afgelopen vrijdag de verlenging van de winterperiode tot 15 maart aangekondigd. Dat is bijzonder goed nieuws.

Hoeveel OCMW's in Vlaanderen maken effectief gebruik van de mogelijkheid van 'minimale levering via aardgasbudgetmeter'. Over hoeveel gezinnen gaat het dan en welke criteria worden door de OCMW's gehanteerd? Kunt u op een of andere manier deze regeling standaardiseren om ervoor te zorgen dat ze op dezelfde manier wordt toegepast in alle OCMW's? Zo ja, op welke manier zult u dat doen?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ik kan mij aansluiten bij deze interessante vraag.

Minister, hoe staat u tegenover de invoering van een slimme aardgasmeter, zodat we de kosten voor de plaatsing en verwijdering van budgetmeters kunnen vermijden en we mensen niet meer moeten verplichten om naar oplaadpunten te gaan? Dat is waarschijnlijk een kostenbesparende maatregel die zeer efficiënt kan zijn en zeer gemakkelijk in gebruik. Hoe staat u daar tegenover? Zijn er al stappen gezet in die richting?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Het is niet bekend hoeveel mensen met een aardgasbudgetmeter in de loop van deze winter zonder aardgas zijn gevallen. Netbeheerders weten niet systematisch welke budgetmeters zijn uitgevallen nadat het door de afnemer opgeladen bedrag en het beschikbaar nooddrediet

opgebruikt zijn. Immers, pas als de klant zich met de budgetmeterkaart een volgende keer aanmeldt op het oplaadpunt worden gegevens over het in zijn budgetmeter resterende krediet via die oplaadkaart overgezet naar het registratiesysteem van de netbeheerder. Het is dus onmogelijk om op een willekeurig moment een correct beeld te krijgen van het aantal mensen wier budgetmeter is uitgevallen omdat die gegevens vanop afstand niet uitleesbaar zijn. Alle communicatie gebeurt via de oplaadkaart. Met de slimme meters zou dat wel kunnen, maar niet met het huidige type budgetmeter.

Ben ik voor een slimme meter? Ja, we zitten op het vlak van elektriciteit met hetzelfde debat. Er moet gewoon een evenwicht gevonden worden tussen het type slimme meter en de kostprijs die eraan verbonden is. Maar hebben we dat nodig? Ja, op een bepaald moment hebben we dat nodig, we gaan alleen de kosten-batenanalyse moeten maken. Op welke manier moeten we het implementeren, wat zijn de kosten voor de gebruiker enzovoort. Principieel ben ik er zeker voor.

Technisch is het onmogelijk om via de meter in een minimale levering van aardgas te voorzien, vergelijkbaar met de levering van 10 ampère in de budgetmeter voor elektriciteit. Voor elektriciteit is dat geen technisch probleem, bij aardgas is het technisch onmogelijk. Toestellen op aardgas kunnen enkel functioneren op basis van aardgas onder een bepaalde druk. Het verlagen van deze druk is absoluut verboden wegens het ermee samenhangende gevaar. Het klopt dat het Energiebesluit mij de mogelijkheid biedt om de in het besluit vastgelegde winterperiode van 1 december tot en met 1 maart te verlengen. Ik heb dat deze week dan ook gedaan omdat we gelet op de weersomstandigheden verwachten dat er nog koude periodes komen en de weersvoorspellingen vermoeden dat de tijdelijke winterprik nog verlengd kan worden.

Voor de afgelopen winterperiode zijn nog geen gegevens over de benutting van de maatregel beschikbaar. Tijdens de winter van 2013-2014 maakten 210 OCMW's, dat is 68 procent, gebruik van de regeling. In totaal kregen 2784 gezinnen oplaadbedragen toegekend in het kader van deze regeling. Gemiddeld kreeg een gezin 245 euro, wat overeenkomt met de gemiddelde kost van één maand gasverbruik in de winterperiode.

De vorige Vlaamse Regering besliste dat deze maatregel facultatief is voor de OCMW's. Vanuit mijn bevoegdheid kan ik de OCMW's geen verplichtingen opleggen. Wel streef ik ernaar dat zoveel mogelijk OCMW's de maatregel aanbieden als onderdeel van hun strijd tegen energiearmoede. Ik zal hen in de aanloop naar de volgende winterperiode gericht oproepen om de maatregel toe te passen. Dit debat is zowat hetzelfde als het debat over de energieleningen waar we blinde vlekken hadden, ook hier moeten we een strategie ontwikkelen om die blinde vlekken weg te werken binnen de autonomie van de lokale besturen. We merken dat als we dat doen bij de energielening, dat ook wel werkt en dat we mensen daarvoor kunnen sensibiliseren.

Tevens laat ik onderzoeken of de administratieve last voor de OCMW's verder verlaagd kan worden zodat die last voor een OCMW nog minder dan nu een drempel vormt. Voor de volledigheid voeg ik nog toe dat OCMW's ook over andere middelen beschikken om hun cliënten bij te staan in hun energieproblemen, zoals reguliere fondsen, de energielening, de premies via de distributienetbeheerders enzovoort.

U vroeg ook naar overleg hieromtrent. Dat gaan we zeker ook doen, want dat signaal is ook naar ons gekomen. We staan daar dus zeker voor open. We kunnen dat meenemen in het debat over het verlagen van de administratieve last.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord. Het blijft wel een vaststelling dat 30 procent van de OCMW's niet meedoen, en dat is

een onaanvaardbaar hoog percentage. Het betekent dat heel veel mensen letterlijk in de kou staan en afgesloten worden van aardgas, wat niet aanvaardbaar is.

Het is positief dat u er aandacht voor hebt en dat u gaat bekijken op welke manier de administratieve last verminderd kan worden. Het is ook nodig om de OCMW's te blijven sensibiliseren, en eventueel naar een standaardtoepassing te gaan, zodat er gelijkheid is voor alle burgers.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Ook ik ben tevreden met uw antwoord, minister. Het is de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSJ) die de aantallen bijhoudt van mensen die in energiearmoede zitten. Dan zullen we daar eens moeten gaan kijken.

Wat de slimme meter betreft, zal er uiteraard gekeken moeten worden naar de kosten-batenanalyse. Ik wil u vragen om zo snel mogelijk zo'n studie aan te vatten, indien die al niet bezig is. Ik wil vragen om daar zo snel mogelijk mee te beginnen, zodat wij efficiënt kunnen reageren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Katrien Partyka tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het advies van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen inzake de reglementen van de distributienetbeheerders – 1308 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, verbruikersorganisatie Test-Aankoop heeft aan de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen een advies gevraagd inzake de clausules die de aansprakelijkheid regelen in de reglementen van een aantal distributienetbeheerders. Test-Aankoop stelde vast dat bepaalde clausules niet conform zijn aan de bepalingen inzake onrechtmatige bedingen, die opgenomen zijn in boek VI van het Wetboek van Economisch Recht.

Test-Aankoop heeft die clausules voorgelegd aan de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, die op 26 november een advies heeft verleend. Er zijn op verschillende vlakken raakpunten met de Vlaamse regelgeving. Samengevat komt het erop neer dat de gewesten geen afbreuk mogen doen aan de federale regels inzake consumentenbescherming, waaronder het verbod op onrechtmatige bedingen. Het gaat dan onder andere over informatieverstrekking. Er wordt gesteld dat de betrokken marktspelers, namelijk de distributienetbeheerders, een regeling moeten treffen opdat de consument essentiële informatie met betrekking tot zijn rechten en plichten kan verkrijgen. In het geval van een prijsverhoging bijvoorbeeld moet de consument voldoende geïnformeerd zijn.

Grosso modo komt het erop neer dat de federale regels inzake consumentenbescherming van toepassing blijven en niet toegepast worden in de reglementen van de distributienetbeheerders.

Het gaat ook over de aansprakelijkheidsregeling. Er wordt gezegd dat bedingen die de aansprakelijkheid beperken tot de rechtstreekse materiële schade en die bijgevolg onrechtstreekse en immateriële schade systematisch uitsluiten, in strijd zijn met de federale regelgeving, wat opgenomen is in de reglementen van onze distributienetbeheerders. Hetzelfde geldt voor het begrip overmacht. Er wordt opgesomd wat de distributienetbeheerders als overmacht beschouwen. Daarover

wordt gezegd dat het alleen een rechter toebehoort om te oordelen of er sprake is van overmacht.

Minister, de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen geeft op heel wat punten aan dat er een probleem is met de reglementen van de distributienetbeheerders. In welke mate zult u rekening houden met de aanbevelingen en bemerkingen uit dat advies? Op welke manier denkt u de reglementen van de distributienetbeheerders conform te kunnen maken?

De voorzitter: De heer Lantmeeters heeft het woord.

De heer Jos Lantmeeters (N-VA): Voorzitter, ik heb dit eens nagekeken, en collega Partyka heeft 100 procent gelijk. De reglementering is duidelijk: een distributienetbeheerder is inderdaad een ondernemer in de zin van artikel 1 van het Wetboek van Economisch Recht. De opmerkingen van Test-Aankoop zijn correct.

Het zijn weliswaar geen wereldschokkende problemen die op dit ogenblik voorliggen, minister, maar het zijn wel zaken die aangepakt moeten worden in het kader van de rechtszekerheid waar we altijd naar streven. Ik wil u vragen om zo spoedig mogelijk gevolg te willen geven aan de aanbevelingen die over deze reglementeringen gemaakt zijn.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Collega's, zoals u las in het advies van de Commissie voor Onrechtmatige Bedingen, is er krachtens de technische reglementen voor distributie van elektriciteit en gas een taak weggelegd voor de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) om toezicht uit te oefenen op de reglementen en modelcontracten van de netbeheerder.

Zoals de commissie terecht opmerkt, komt het evenwel niet de regulator toe om het evenwicht tussen de contractuele rechten en plichten, zoals in de regeling van onrechtmatige bedingen, te bewaken. Weliswaar ziet de VREG zijn opdracht ruim en treedt hij in het kader van zijn taak van toezicht in overleg met de netbeheerder bij herzieningen van reglementen en modelcontracten, ook wat aspecten betreft die zijn initiële opdracht overschrijden.

Ik kan trouwens melden dat de VREG momenteel een traject tot herziening van de aansluitingsreglementen en de aansluitingscontracten begeleidt, die deels geïnitieerd werd door vaststellingen van de aanwezigheid van bepalingen die strijdig zijn met de consumentenwetgeving, zoals bleek uit gerechtelijke uitspraken.

Tot op heden heeft de VREG de bevoegdheid tot nazien van en het leveren van commentaar op de ontwerpen van reglementen en modelcontracten van de netbeheerder. Het is de bedoeling om die bevoegdheid zo spoedig mogelijk in de technische reglementen voor distributie van elektriciteit en gas uit te breiden met een goedkeuringsbevoegdheid in hoofde van de VREG.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, u geeft aan dat de VREG er werk van zal maken, en dat is goed. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.